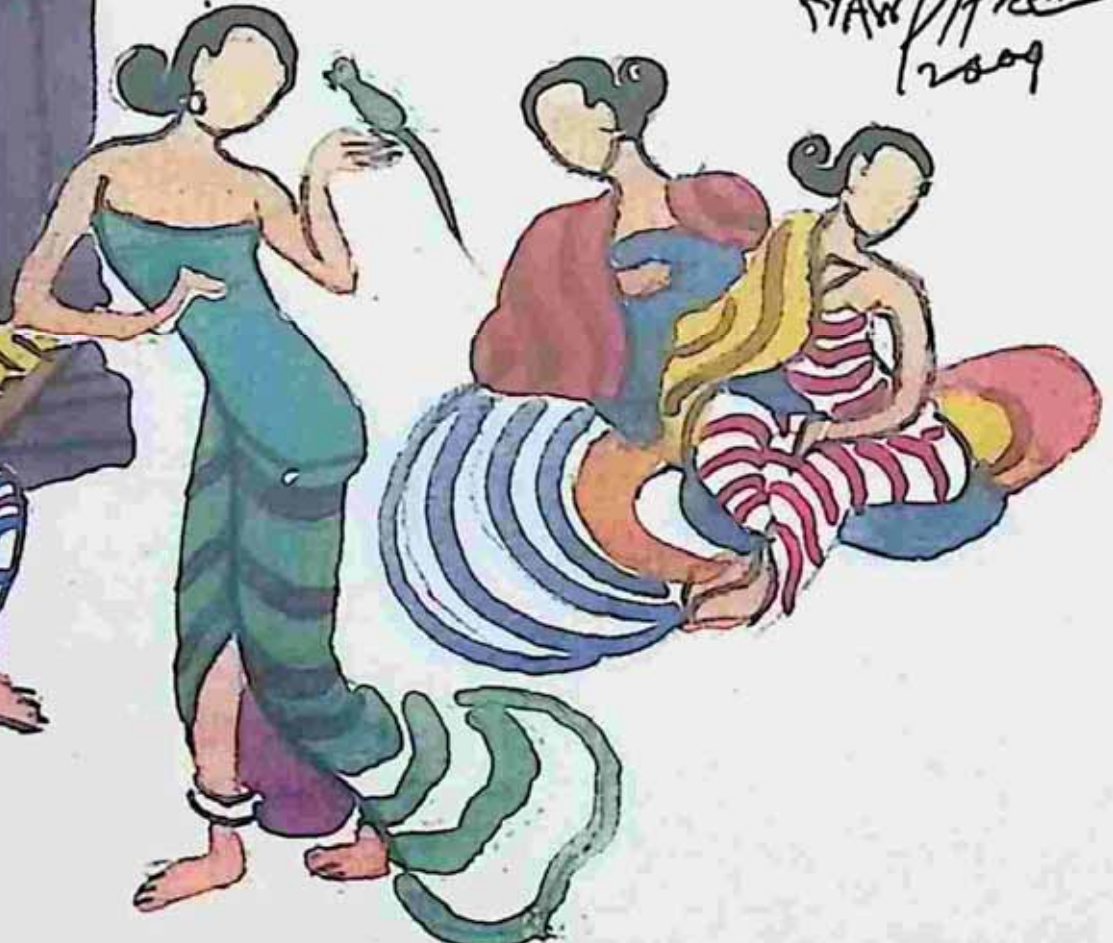


ဝိတ်ကူးချိုချိုအနုပညာ



HYAN D HYE SAN
2009

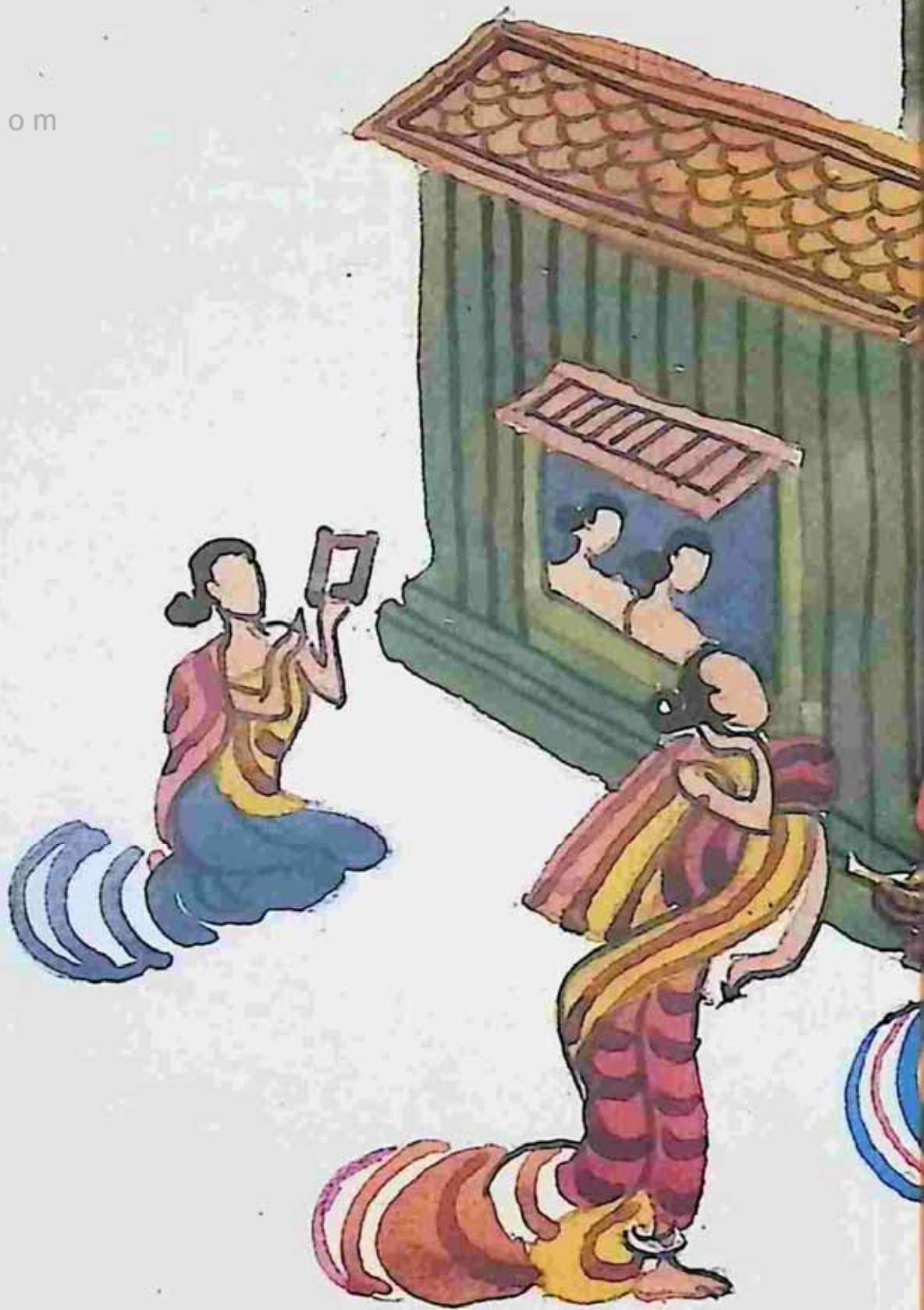


စမ္မသတ်ပုံပြင်များ

ဦးသော်ဇင်

mg.yoe.com

ဒုတိယအကြိမ်



စမ္မသတ်ပုံပြင်များ ဦးသော်လင်



UTZ0003

2,500.00 KS

ဓမ္မသတ်ပုံဖြင့်များ

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၆၃၀၀၇၇၁၂၁၀ နှင့်

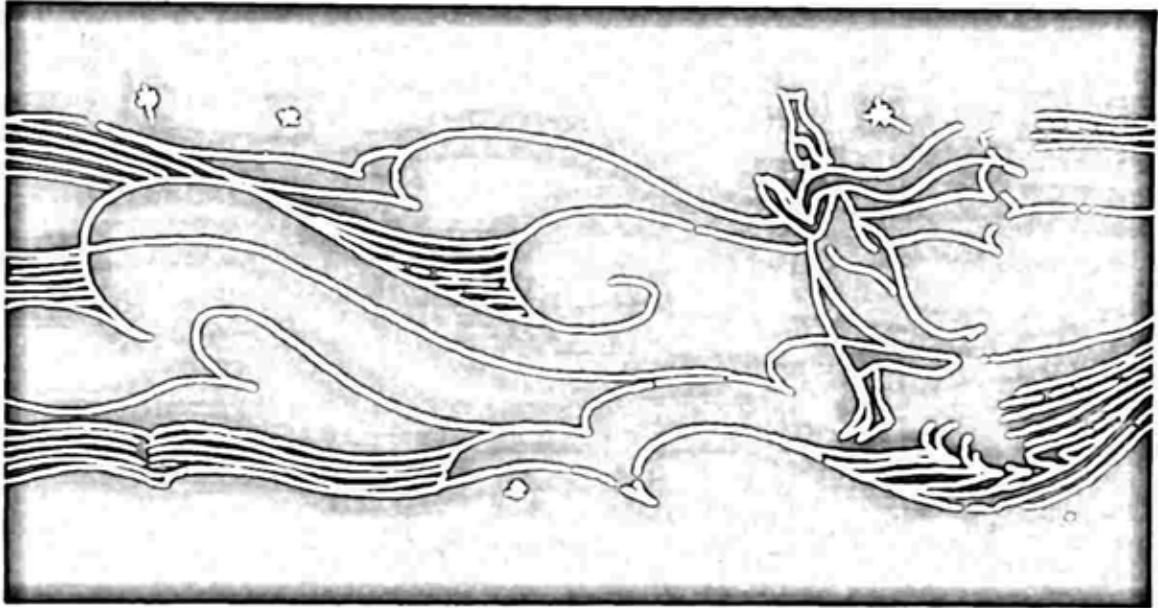
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၆၃၀၀၀၉၀၁၁၁ တို့ဖြင့်

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်တိုက်၊ ၈၅၊ ၁၆၄ လမ်း၊
တာမွေ၊ ရန်ကုန်နှင့် ပုံနှိပ်သူ- ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်၊
ရန်ကုန်တို့က ဒုတိယအကြိမ် စောင်ရေ - ၅၀၀ရိုက်နှိပ်ကာ ၂၀၁၁ခုနှစ်၊
ဧပြီလတွင် တန်ဖိုး ၂၅၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဖြန့်ချိသည်။

ဝေအုပ်ချုပ် ကိုခြမ်း ညှိဝင် ဖြင့်

သော်လင်၊ ဦး
ဓမ္မသတ်ပုံပြင်များ / ဦးသော်လင် ။ - ရန်ကုန်၊
စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ ၂ ကြိမ်၊ ၂၀၁၁၊
စာမျက်နှာ ၂၂၀ မျက်နှာ၊ ၁၂.၅ စင်တီ× ၁၇.၅ စင်တီ
(၁) ဓမ္မသတ်ပုံပြင်များ

သရုပ်ပြ ဗာတိကာ



ဖြတ်ထုံးအစီအရင်

၁

ဓမ္မသတ်တို့၏ ဘိုးအေ မနု၏ အကြောင်းအရာ မျိုးစုံတို့ဖြင့် ပါဠိနှင့် သက္ကတဘာသာတို့မှ မနု ဓမ္မသတ်မူရင်း အစစ်အမှန်ကို တွေ့ရမည်။

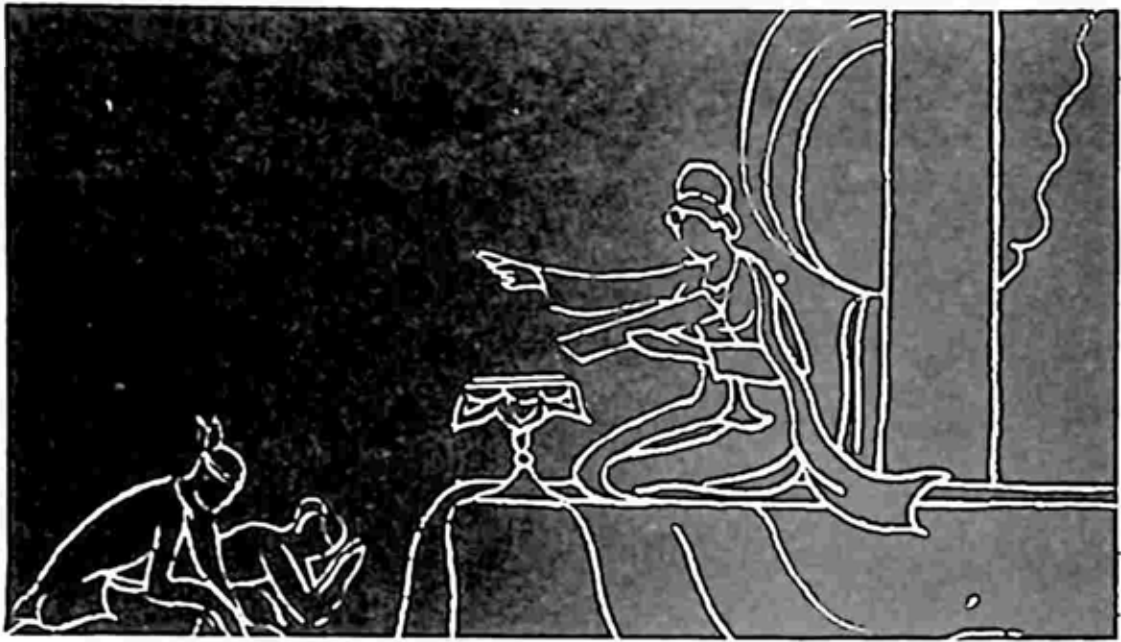


ဓမ္မဝိလာသဖြတ်ထုံး

၃၉

ရှေးအကျဆုံး မြန်မာအသုံးအနှုန်း စကားလုံးတို့နှင့် ဖြစ်ပါ၍ ရှေးမြန်မာ ကြီးတို့နှင့် ရင်းနှီးစွာ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးရသကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်။

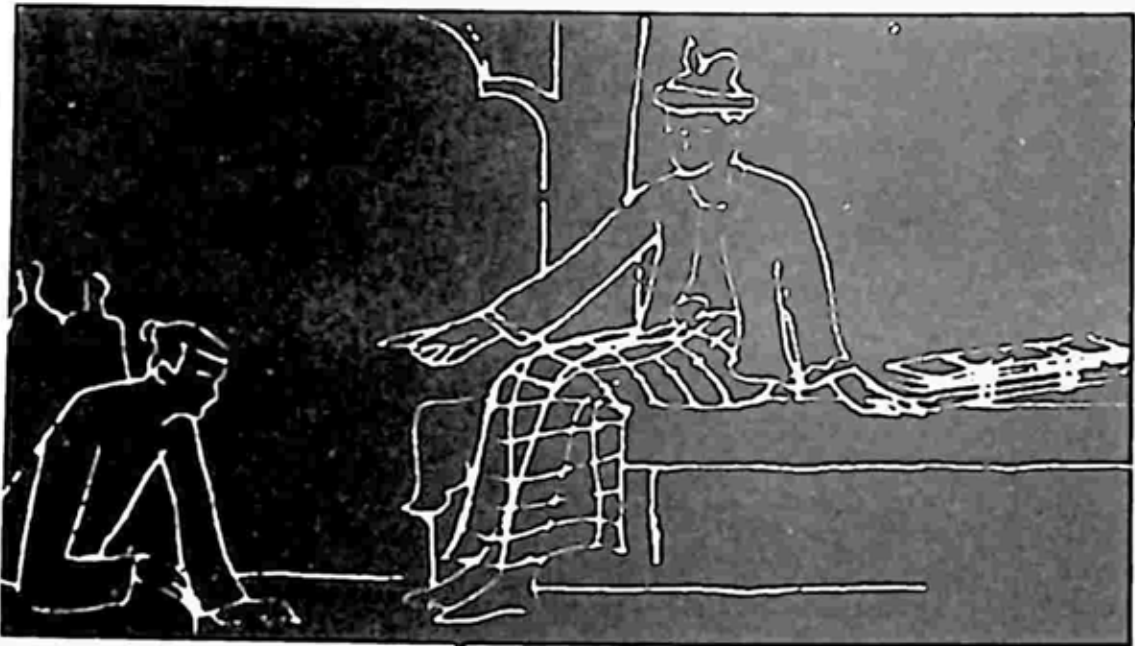
m



သုဓမ္မစာရိဖြတ်ထုံး

၅၆

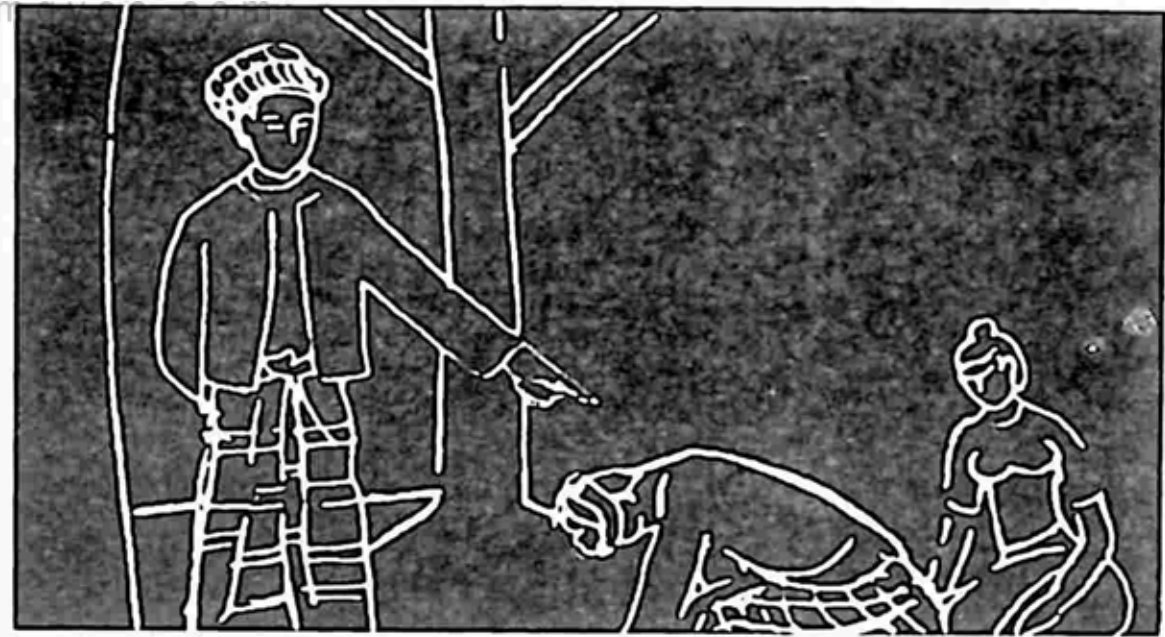
အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ် စသော အရပ်ရပ်သို့ ပြန်ဆိုပြီးဖြစ်သော မြန်မာ ဓမ္မသတ်စစ်စစ် ဖြစ်ပါ၍ မျက်ခြေပြတ်ရန် မသင့်ပါ။



အမတ်ဒိန်ဖြတ်ထုံး

၇၅

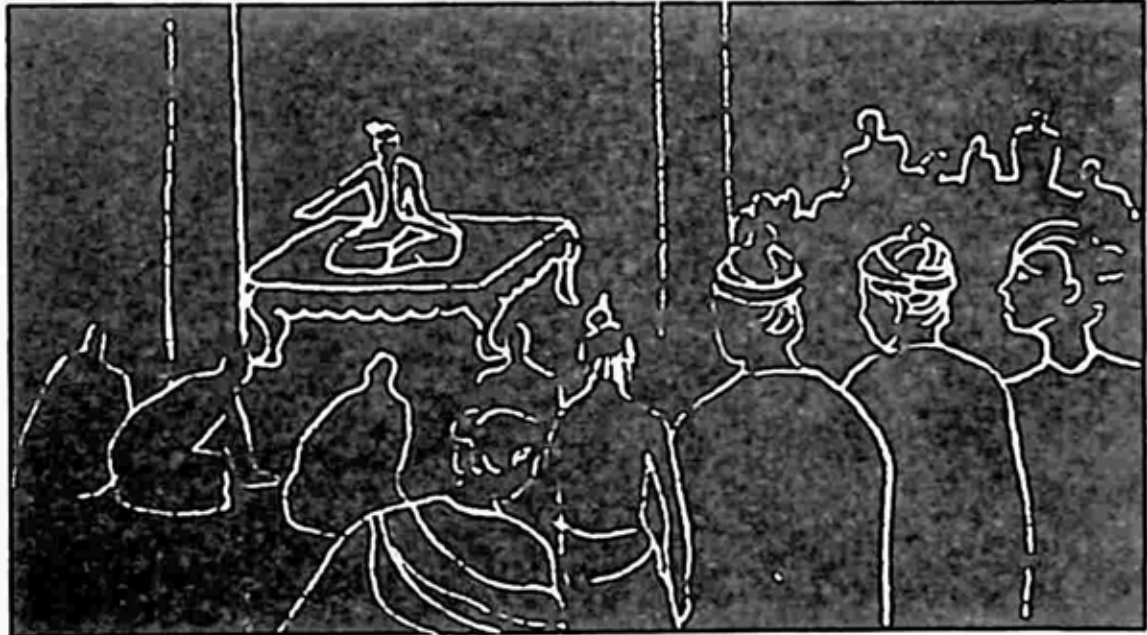
မုန့်အိုးကင်းကပ်သည်တစ်ယောက် ရွှေလက်ကောက်ပျောက်သော အမှုက ဓမ္မသတ်သာမဟုတ်၊ ရှေးလူနေမှုသမိုင်းကိုပါ ပြောပြနေ၏။



မဟာပညာကျော်ဖြတ်ထုံး

၈၅

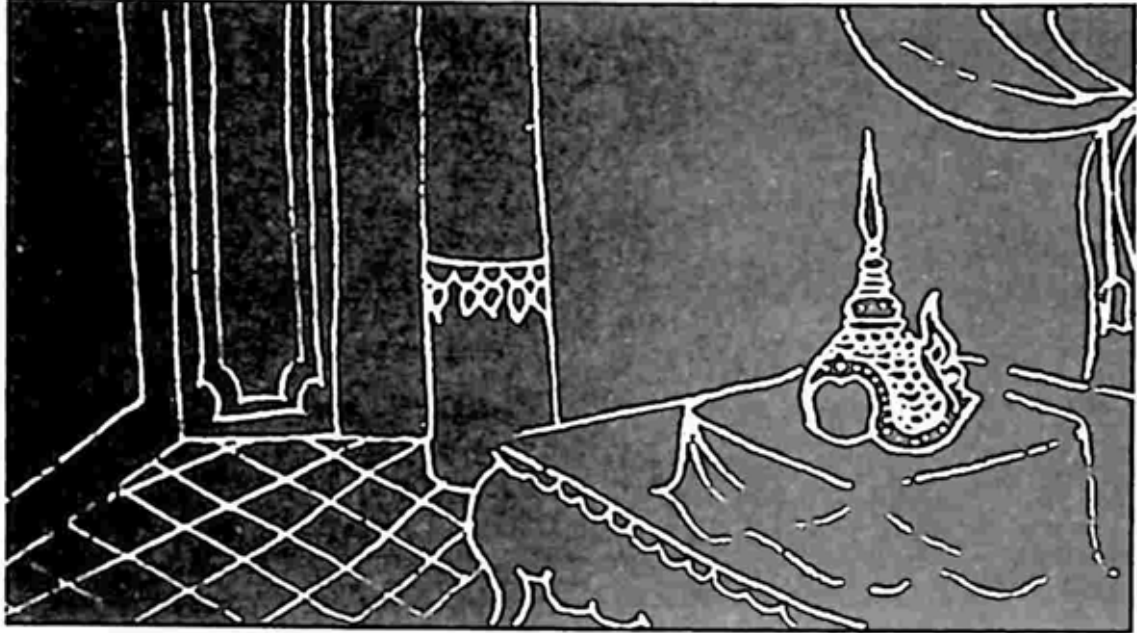
စုံထောက်ဝတ္ထု ပြုစုရန်အကြံဉာဏ် အချက်အလက်များကိုလည်း ရနိုင်၍
ရခိုင်တိုင်းသမိုင်းအနှစ်သာရကိုလည်း လေ့လာရပါမည်။



ခုံတော်မောင်ကျဘမ်းဖြတ်ထုံး

၉၈

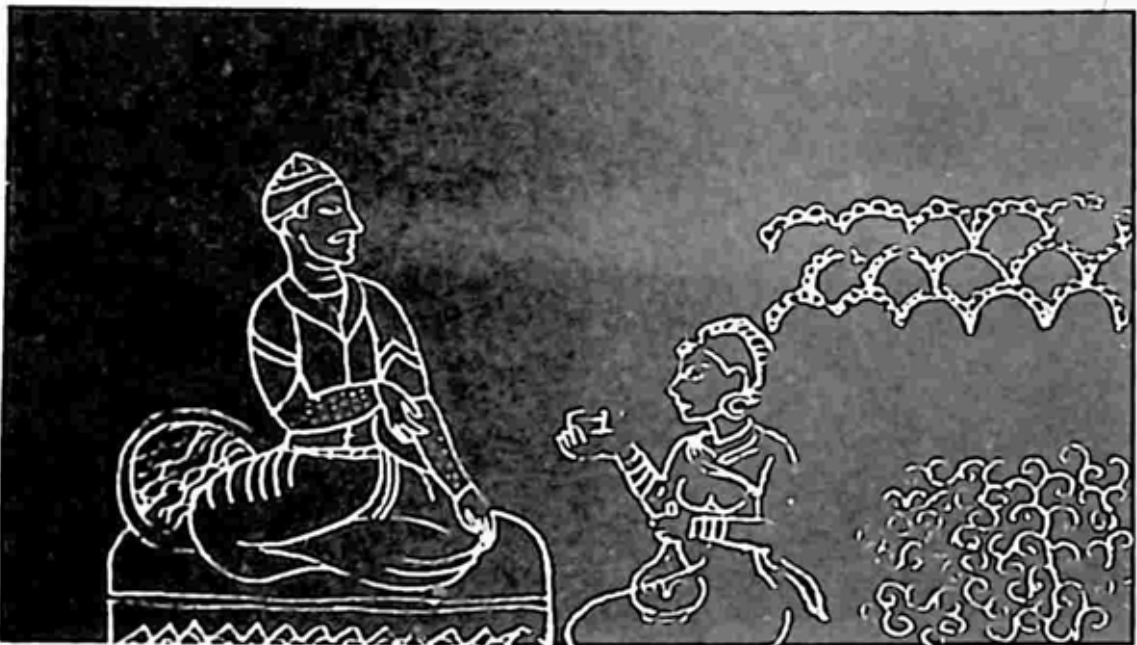
မသိသူကျော်သွား သိသူများဖော်စားသည်မှာ အတော်များလှပြီ၊ မိမိ
သည်လည်း တစ်ပွဲတစ်လမ်း အကဲစမ်းလိုက စမ်းနိုင်ပါသေးသည်။



ဇာတက ဖြတ်ထုံး

၁၁၁

ဖြတ်ထုံးစာရင်းတို့မှာ မပါဝင်သော်လည်း ဖြတ်ထုံးတို့ကို ဘယ်မျှ လေးလေးနက်နက် ကျေးဇူးပြုခဲ့ကြောင်း ကောင်းစွာ တွေ့မြင်ရမည်။



ကြမ္မာဒိုက်မင်းကြီး ဖြတ်ထုံး

၁၆၄

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ တိုင်းပြည်အရပ်ရပ်တွင် လှည့်ပတ်နေသော ဓမ္မသတ်တို့ဖြစ်ရာ ဤဖြတ်ထုံးနှင့် ပတ်သက်၍ အထူးပြောစရာ မလိုတော့ပါ။



လက်ဝဲသူနုရဖြတ်ထုံး

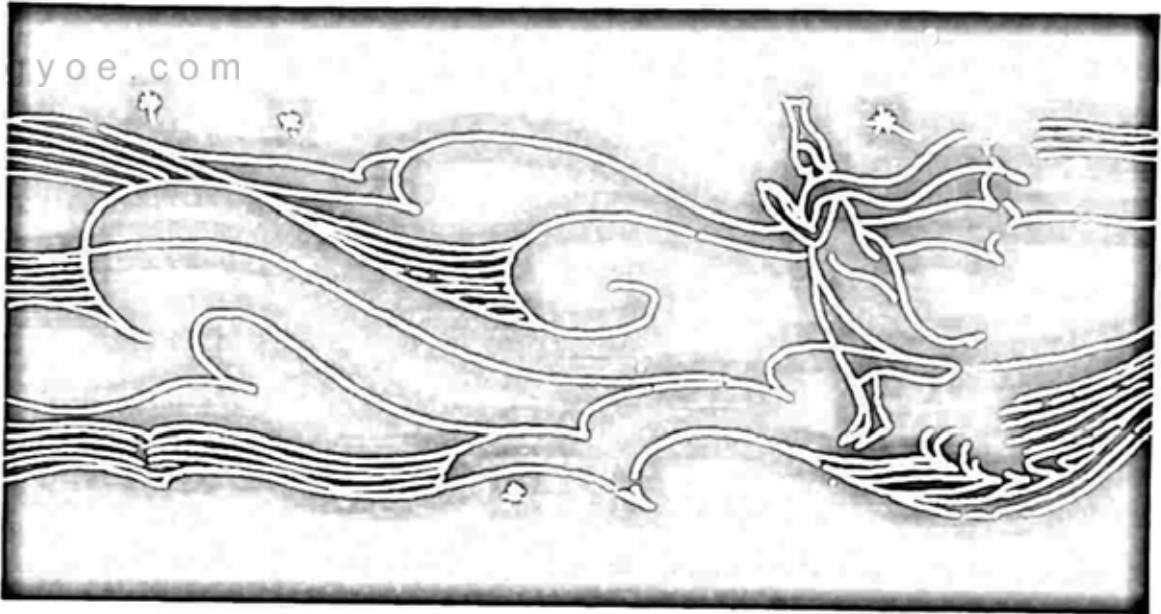
၂၁၅

ဓမ္မသတ်ထုံးဖြတ် ပုံစံတစ်ပုဒ် သတ်စပ်ညီ ကာရန်တို့ဖြင့် ကဗျာလင်္ကာ
စပ်ဆိုထားသဖြင့် ကဗျာအတွက် နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းလှပါ၏။

mgyc.com

mgyc.com

မျိုးနွယ်လေးဖြင့်
 ဗိုလ်လှေးအထု၊ လူရေးမှုကြောင့်
 မနုနော၊ ရှင်စောမုနိ
 ဣသိ မိုးယံ၊ တန်းခိုးပျံတို့
 နန်းစံကမ္ဘာ၊ တည်ဦးစွာက
 မဟာသမတ်၊ နေနတ် နွယ်မျိုး
 ဘေးတော်ဦးအား၊ ကျေးဇူးများစေ
 ဆက်သွင်းပေးသည့်၊ ရွှေစာကျမ်းမြတ်
 ဓမ္မသတ်တိ၊ ဆုံးဖြတ် ခွဲခြမ်း
 နန်းစဉ်ကျမ်းနှင့်၊ နုကြမ်းနှိုင်းဆ
 ဖြတ်ထုံးစသား၊ ကမ္ဘာလက်သုံး
 ကျမ်းအားလုံးကို၊ သိမ်းကျုံးညက်စေ
 လေ့ကျင့်ချေ၍၊ ဗိုလ်ခြေနောင်လာ
 များစွာတို့အား၊ မှတ်သားလွယ်မှု
 ကြည့်ရှုလွယ်ကြောင်း၊ ရုံးပေါင်းစုလတ်
 နဝရတ်ကိုးလီ၊ မျက်စုံစီသို့
 လောကီပညာ၊ ကြီးကျယ်စွာသား



ဖြတ်ထုံးအစီအရင်

၁

သက္ကတ ဘာသာကျမ်းတို့တွင် အဋ္ဌာရသ ဝိဇ္ဇာ ဟုခေါ်သော အတတ်ကြီး ၁၈ ပါးရှိ၏။ ယင်းကို မြန်မာသဘင်သည်တို့က မင်းညီ မင်းသားတို့ တတ်အပ်သော တစ်ဆယ့်ရှစ်ရပ်သော အတတ်ပညာဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။ ယင်း ၁၈ ပါး သရုပ်အကျဉ်းချုပ်ကား အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်လေသည်။

(၁) ကပ္ပကျမ်း၊ (၂) ဗျာကရဏ်းကျမ်း၊ (၃) ဇောတိသတ္တကျမ်း၊ (၄) သိက္ခာကျမ်း၊ (၅) နိရုတ္တိကျမ်း၊ (၆) ဆန္ဒောစိတိကျမ်း၊ (၇) သာမဝေဒကျမ်း၊ (၈) ယဇု ဝေဒကျမ်း၊ (၉) ဣရုဝေဒကျမ်း၊ (၁၀) အာတဗ္ဗဏဝေဒကျမ်း၊ (၁၁) မိမံသာကျမ်း၊ (၁၂) နျာယကျမ်း၊ (၁၃) ဓမ္မသတ္တကျမ်း၊ (၁၄) ပုရာဏ်ကျမ်း၊ (၁၅) အာယုဗေဒကျမ်း၊ (၁၆) ဓနုဗေဒကျမ်း၊ (၁၇) ဂန္ဓဗ္ဗဗေဒကျမ်း၊ (၁၈) အတ္ထသတ္တကျမ်း။

ဤအတတ်ကြီး ၁၈ ပါးတို့တွင် တစ်ဆယ့်သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ဓမ္မသတ္တကျမ်းကို မြန်မာတို့က ဓမ္မသတ်ကျမ်းဟု ခေါ်ကြ၏။ ဓမ္မသတ္တဟူသည် အမျိုးလေးပါးတို့၏ အကျင့်တရား စသည်တို့ကို ပြဆိုသော မနု စသော ရာဇိသိ (မင်းရသေ့) တို့ စီရင်အပ်သော ကျမ်းမျိုးဖြစ်၏။

မိလိန္ဒာပဉ္စာမှာမူ အတတ်ကြီး တစ်ဆယ့်ကိုးပါးကို ဖော်ပြထားသည်။

- (၁) သုတိကျမ်း၊ (၂) သမိတိကျမ်း၊ (၃) သင်္ချာကျမ်း၊ (၄) ယောဂကျမ်း၊ (၅) နိတိကျမ်း၊ (၆) ဝိသေသိကကျမ်း၊ (၇) ဂဏိတကျမ်း၊ (၈) ဂန္ဓဗ္ဗကျမ်း၊ (၉) တိကိစ္ဆကျမ်း၊ (၁၀) ဓနုဗ္ဗေဒကျမ်း၊ (၁၁) ပုရာဏကျမ်း၊ (၁၂) ဣတိဟာသကျမ်း၊ (၁၃) ဇောတိသကျမ်း၊ (၁၄) မာယာကျမ်း၊ (၁၅) ဟေတုကျမ်း၊ (၁၆) မန္တန်ကျမ်း၊ (၁၇) ယုဒ္ဓကျမ်း၊ (၁၈) ဆန်းကျမ်း၊ (၁၉) ဗုဒ္ဓဝစန (မြတ်စွာဘုရား ပါဠိတော်)

သက္ကတ ဘာသာမှ အတတ်ကြီး ၁၈ ပါးကို အမှီပြုပြီး ပါဠိဘာသာက မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကိုပါ ထည့်သွင်းပြီး အတတ်ကြီး ၁၉ ပါးဟု ညွှန်ကြားလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓဝစန အတတ်မှတစ်ပါး ကြွင်းကျန်သော အတတ်တို့မှာ သဒ္ဒါကွဲသော်လည်း အနက်အဓိပ္ပာယ်တို့မှာ အတူတူပင် ဖြစ်ကုန်၏။ အတတ်ကြီး ၁၉ ပါး၌ ပါဝင်သော ဒုတိယမြောက် သမိတိကျမ်းမှာ ဓမ္မသတ္တကျမ်းပင် ဖြစ်၏။

သက္ကတ ဘာသာ၌ ဓမ္မသတ်ကို မာနဝ ဓမ္မသတ္တဟု ခေါ်ပေရာ မြန်မာလို လူမှုရေးကျမ်းဟု ဆိုနိုင်၏။ ပြည်သူ ပြည်သား လူအများတို့ တရားမျှတစွာ နေရေးအတွက် ပညာရှိတို့ စီရင်သော ကျမ်းတို့ပင် ဖြစ်၏။ သက္ကတ စာပေအရ ဆိုရပါလျှင် မာနဝ ဓမ္မသတ်တို့မှာ ၂၈-ကျမ်းမှ ၅၆ ကျမ်းအထိ ရှိ၏။ သို့ရာတွင် ထင်ရှားသော ဓမ္မသတ်တို့မှာ၊ မနု၊ ယညဝလကျ၊ အတြိ၊ ဝိသဏု၊ ဟာရိတ၊ ဥသနသ၊ အင်္ဂိရာ၊ ယမ၊ ကစ္စာယန၊ ဗြဟ္မပုတိ၊ ပါရာသရ၊ ဗျာသ၊ ဒက္ခ၊ ဂေါတမ၊ ဝသိဋ္ဌ၊ နာရဒ၊ ဘဂု၊ သိခံနှင့် လိခိတတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

မနုဓမ္မသတ်ကို မနု သမိတိ၊ ယညဝလကျ ဓမ္မသတ်ကို ယညဝလကျ သမိတိ အစရှိသည်ဖြင့် ခေါ်ကြ၍ ထိုသမိတိကျမ်း အလုံးစုံကိုမူ ခြံ၍ ဓမ္မသတ္တဟု ခေါ်ကြ၏။ ဆိုလိုသည်မှာ မနုစသော အမည်

နာမ ဝိသေသနှင့် တွဲဖက်လေက သမိတိဟု ခေါ်၍ မနုစသော အမည်
နာမ မပါဘဲ သာမန်အားဖြင့်ကား ဓမ္မသတ္တဟု ခေါ်သည်။ ဓမ္မသတ်နှင့်
ပတ်သက်၍ ဣန္ဒြိယ နိုင်ငံသားတို့၏ ရာဇဝင် အကျဉ်းချုပ်၌ မစ္စတာ
ဟန်တာ(HUNTER) က ဤသို့ ဆို၏။

ဗြာဟ္မဏတို့သည် ဓမ္မသတ်ကို မိမိတို့ သာသနာသို့
အဝင်ပြု၏။ လူတို့ မှတ်သားအပ်သော ဂြိတျသုတ္တ(Grihya
Suras) သည် တရားနှင့်ဆိုင်သော ဥပဒေစာ အဟောင်းဆုံး
ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းကျမ်းသည် ခရစ်ယာန် မပေါ်မီ နှစ်ပေါင်း
၇၀၀ လောက်ကပင် ရှိနှင့်လေသည်။

ခရစ်ယာန် မပေါ်မီ နှစ်ပေါင်း ၄၀၀ ခန့် ကာလက
ဣန္ဒြိယ မြောက်ပိုင်းရှိ ဗြဟ္မဏတို့ ဓလေ့ထုံးစံကို ပေါင်းစု၍
မနုဓမ္မသတ် စီရင်ပြုလုပ်၏။

ထို့နောက် ကျော်ဇောက်ိတ္တိရှိသော ယာနောဝါကျ (Yajna
valkya) ဓမ္မသတ်ကျမ်း တစ်စောင်ကို ထုတ်နုတ်စီရင် ပြုလုပ်
သည်မှာ ခရစ်ယာန်မပေါ်မီ အနှစ်၂၀၀ လောက်ကဟု အထင်
ရောက်၏။

ဤဓမ္မသတ်များနှင့် ၎င်းတို့၏အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ပြ
သော အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့သည် ဟိန္ဒူတို့ အိမ်ထောင်ရက်သားပြု၍
အသက်မွေးမှုကို ယခုတိုင် စီရင်အုပ်ချုပ်၏။ ထိုကျမ်းတို့သည်
ဥပဒေကို သုံးခန်းထား၍ ခွဲပြ၏။

ထိုသုံးခန်းတို့သည်ကား (၁) အိမ်တွင်းမှု တရားမမှုနှင့်
ဆိုင်သော ပိုင်ခွင့်များ၊ ဝတ္တရားများ၊ (၂) တရားဥပဒေနှင့်အညီ
ပြည်သူတို့အမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ (၃) သာသနာရေး၌ သန့်ရှင်း
စင်ကြယ်အောင် ပြုရာသော အမှုများနှင့် သာသနာရေး၌ အပြစ်
ပြေအောင် ခံရသော ဒဏ်များ ဖြစ်လေသည်။

၎င်းကျမ်းတို့တွင် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုခြင်း၊ အမွေဝေခြင်း၊ အစားအစာ ဤသုံးဦးနှင့်ဆိုင်သော နည်းနာဥပဒေသတို့ များစွာ ပါရှိလေသည်။ ဇာတ်တစ်ဦးနှင့် ဇာတ်တစ်ဦးတို့ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ ပြုခြင်း၊ အတူ စားသောက်ခြင်းတို့ကို မပြုရဟူ၍ ၎င်းကျမ်းတို့က ပညတ်သောကြောင့် ဇာတ် ၄ ဦးတို့သည် အသီးအခြားစီ နေကြ ၏။ ဤကျမ်းတို့ကို ဘုရားဟော ဥပဒေလောက်ပင် ဟိန္ဒူလူမျိုးတို့ ရိုသေနာယူကြ၏။

ဗြဟ္မဏတို့သည် ရှေးဟောင်း ဣန္ဒိယ၏ ယဉ်ကျေးခြင်းကို ဆောင်ရွက်သူများ ဖြစ်ကြသည့်အတိုင်း ဤဓမ္မသတ်တို့ ပျံ့နှံ့ခြင်း သည်လည်း ၎င်းဗြဟ္မဏတို့၏ အပြုအမူပင် ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် စင်စစ်မှာမူ ဤဓမ္မသတ်တို့သည် ဣန္ဒိယ မြောက်ပိုင်း၌ ရှိသော ရှေးဟောင်းဗြဟ္မဏနိုင်ငံတော်များ၏ ထုံးစံဓလေ့ကိုသာ ထုတ်ဖော်သောစာများ ဖြစ်လေသည်။ ဣန္ဒိယ အမျိုးသားအပေါင်း တို့နှင့် ဆိုင်သော ကျမ်းများ မဟုတ်ကုန်။

အိန္ဒိယရှိ လူမျိုးသီးခြားသော ပြည်အသီးသီးတို့၏ ဓလေ့ ထုံးစံကို ရိုသေအပ်သည်ဟု အကြီးဆုံးသော ဟိန္ဒူ ဥပဒေဆရာတို့ ညီညွတ်ကြကုန်၏။ ဤနည်းဖြင့် အနရိယ အမျိုးသားတို့ထုံးနည်း ဥပဒေများအတွက် ထိုက်သက်ရာသော အခွင့်ကို ပေးလွှတ်၏။ ပမာဆိုသော် ဗြဟ္မဏတို့တွင် မိန်းမတစ်ယောက်၌ လင်နှစ်ယောက် ထားခြင်းသည် ရှက်ဖွယ်သောအကြောင်း ဖြစ်အံ့။ တောင်ဘက် ဣန္ဒိယရှိ နဲရ (nairs) အမျိုးသားနှင့် အခြားအနရိယ အမျိုးသား တို့မှာမူ မိန်းမတစ်ယောက်၌ လင်အများထားသော ထုံးနည်းရှိသော ကြောင့် ၎င်းအမျိုးသားတို့၌အပြစ်မရှိ။ ဤလူမျိုးတို့တွင် အမွေခံ တရားကိုလည်း ထိုသို့အပြစ် မရှိသောအလျောက် စီရင်ရေးသား ထား၏။

မနု ဟူသည်မှာလည်း လူပင် ဖြစ်၏။ လူကို မနု၊ မနုဿ၊
မာနဝ စသော သဒ္ဒါတို့ဖြင့် အမျိုးမျိုး ခေါ်ဆိုကြ၏။ မနုဓမ္မသတ္တ၊
မနုသမိတိသည် စင်စစ် လူမှုရေး၊ လူ့ကျင့်ဝတ်၊ လူ့ကျင့်စဉ် ဥပဒေ
ကျမ်းပင် ဖြစ်၏။ ယင်းကျမ်းကို လူတို့ အလွန် လေးစားမြတ်နိုးကြလေရာ
ကာလကြာမြင့်သော် မနုသည် လူရိုးရိုး မဟုတ်တော့ချေ။ အထူးအဆန်း
အံ့ဘနန်း မိုးယံသို့ ပျံနိုင်သော ရသေ့တစ်ပါး ဖြစ်သွား ပေလိမ့်မည်။
ဝါဂရမင်း၏ လက်ထက်တော်တွင် စီရင်ရေးသားသော မနုဓမ္မသတ္တခေါ်
မနုဓမ္မသတ်ကျမ်းမှ ကောက်နုတ်ချက်ကို ဆက်လက် တင်ပြပါဦးမည်။

၂

ရတနာတ္ထိယံ အဟံ ဝန္တမိ

ငါသည် ခပ်သိမ်းကုန်သော လူနတ်တို့၏ စီပွားကို ဆောင်တော်
မူတတ်ထသော၊ လူနတ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာလည်း ဖြစ်ထသော ခပ်သိမ်း
သောသတ္တဝါတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့တော်မူတတ်ထသော ထိုမြတ်စွာဘုရား
ကိုလည်းကောင်း၊ တရားတော်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သံဃာတော်မြတ်
ကို လည်းကောင်း ရှိခိုး၏။ ရှိခိုးပြီး၍ လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ
ပြုသည်ဖြစ်၍ ဤဓမ္မသတ်ကျမ်းကို ခပ်သိမ်းသော လူနတ်တို့သည်
စောင့်ရှောက်မစသည် ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ အကြင်ပညာရှိ သူ
ကောင်းတို့သည် နာလင့်ကုန်။

ကမ္ဘာဦးသူတို့ကို အစိုးရသော မဟာသမတမင်းကြီးကို ခပ်သိမ်း
သော ကမ္ဘာဦးသူတို့သည် မင်းအဖြစ်ကို တောင်းပန်သည် ဖြစ်၍ ရေ
သဖန်းပင်၌ အဘိသိက် သွန်းခြင်းကို ပြု၍ ထိုမဟာသမတ မင်းကြီး
သည် တရားနှင့်ညီသဖြင့် မင်းပြု၏။ ထိုမဟာသမတ မင်းကြီး တရား
၌ လိမ္မာကုန်ထသော မနုအမည်ရှိသော အမတ်သည်ရှိ၏။ ထိုမနုအမတ်

သည် ခပ်သိမ်းကုန်သောသူတို့၏ အကျိုးစီးပွားအလိုငှာ အလိုရှိသည် ဖြစ်၍ မဟာသမတမင်းကြီးသည် တောင်းပန်သောကြောင့် စကြာဝဠာ တံတိုင်း၌ နွားမတန်းမျှလောက် ရှိသော အကွရာတို့ကို နှုတ်ဖြင့် ဆောင် ခဲ့၍ မဟာသမတမင်းကြီးအား ပေး၏။

ထိုဓမ္မသတ် ကျမ်းသည်ကား- မြီချေးသော တရားလည်း တစ်ပါး၊ ယူခြင်း ပေးခြင်း တရားလည်းတစ်ပါး၊ ရောင်းခြင်း ဝယ်ခြင်းလည်း တစ်ပါး၊ ကျွန်အမှုတရားလည်း တစ်ပါး၊ အမွေ တရားလည်းတစ်ပါး၊ လောင်းတန်း တရားလည်းတစ်ပါး၊ ပုတ်ခတ် သော တရားလည်း တစ်ပါး၊ သူ့ဥစ္စာကို ခိုးသော တရားလည်း တစ်ပါး၊ သူရင်းငှားသော တရားလည်း တစ်ပါး၊ သူ့မယားကို ပြစ်မှားသော တရားလည်း တစ်ပါး၊ လယ်ယာမိုးမြေ အပိုင်းအခြား တရားလည်း တစ်ပါး၊ ဥစ္စာကို ဝေရာသော တရားလည်းတစ်ပါး၊ သူ့ကို စွပ်စွဲသော တရားလည်း တစ်ပါး၊ နှံ့သော တရားလည်း တစ်ပါး၊ ပေါင်သော တရားလည်း တစ်ပါး၊ လင်မယားကွာသော တရားလည်း တစ်ပါး၊ အခြေနှစ်ချောင်း လေးချောင်း အစရှိသော တရားလည်း တစ်ပါး၊ ဤသို့ တစ်ဆယ့် ရှစ်ပါးသော တရားတို့ကို မဟာသမတ မင်းကြီးသည် မြီစွာနာလော့။

ဤကား မနုဓမ္မသတ်ကျမ်း၏ ကျမ်းဦးအစ ဖြစ်၏။ ကျမ်းရင်း စာကိုယ်တွင် ပါဠိနှင့် အနက် ရောယှက်နေရာ ပါဠိပုဒ်တို့ကို ခြွင်းချန် ပြီး မြန်မာပြန် သက်သက်ကိုသာ ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့နောက် မနု ရှင်ရသေ့သည် မဟာသမတ မင်းကြီးအား ထိုတစ်ဆယ့်ရှစ်ပိုင်းသော တရားတို့တွင် မြီချေးသော တရားမှစ၍ ဟောကြားသွားလေသည်။ ယင်း မနုဓမ္မသတ်နှင့် ပတ်သက်၍ မာန်လည်ဆရာတော်က မဃဒေဝ လင်္ကာ၌ ဤသို့ စပ်ဆိုခဲ့၏။

မျိုးနွယ်လေးဖြင့်၊ ဗိုလ်လှေး အထု
 လူရေးမှုကြောင့်၊ မနုမနော
 ရှင်စောမုနိ၊ ဣသိ မိုးယံ
 တန်းခိုးပျံသို့၊ နန်းစံ ကမ္ဘာ
 တည်ဦးစွာက၊ မဟာသမတ်
 နေနတ် နွယ်မှူး၊ ဘေးတော်ဦးအား
 ကျေးဇူးများစေ၊ ဆက်သွင်းပေသည့်
 ရွှေစာ ကျမ်းမြတ်၊ ဓမ္မ သတ်တိ။

ထို့နောက် ဆရာတော်သည် ဓမ္မသတ်ကျမ်းတွင် ပါဝင်သော အခန်းကဏ္ဍတို့ကို အစဉ်အတိုင်း စပ်ဆိုသွားပြီးနောက် ၎င်း ၃ ပုဒ် အရ ကျက်မှတ်၍ အဂ္ဂမဟာ သေနာပတိ သေနတ်ဝန် ကင်းဝန်မင်းကြီး စီရင်သော အိမ်မှုခန်း ဓမ္မသတ်ကြီး၊ အမွေခန်း ဓမ္မသတ်ကြီးတို့ နှိုက်ကြည့်ရှုကြကုန်မူ အလွန် သိလွယ်ကုန်လိမ့်မည်ဟု မှာကြားခဲ့လေသည်။ အဆိုပါ မနုဓမ္မသတ်ကျမ်းကို ၁၉၃၄ ခုနှစ်က မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရ ပုံနှိပ်တိုက်မှ အင်္ဂလိပ် ဘာသာပြန်နှင့် တွဲဖက် ပုံနှိပ်ခဲ့ဖူးသော်လည်း အုပ်ရေ မများလှချေ။ အုပ်ရေ ၂၀၀ သာ ဖြစ်၏။ ယခု တော်လှန်ရေး အစိုးရ စာအုပ်ဌာနမှလည်း တစ်ဖန် ပြန်လည် ပုံနှိပ်သည်ဟု ကြားရ၏။ ဓမ္မသတ် စာဖတ်ပရိသတ်မှာ များလှသည် မဟုတ်၍ အုပ်ရေများလှ မည် မထင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ယင်းဓမ္မသတ်စာအုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ အတော်အသင့် အကဲခတ်နိုင်စေရန် မိမိလက်တွင် အသင့်ရှိသော စာအုပ် ဟောင်းမှ နိဂုံးချုပ်လို ကောက်နုတ် ဖော်ပြပါဦးမည်။

ကျက်သရေ မင်္ဂလာရှိသော တန်းဆာတို့ဖြင့် တန်းဆာ ဆင်အပ်သော မုတ္တမမြို့ကိုလည်း အစိုးရထသော၊ ပညာလည်း ရှိထသော၊ ဘုန်းတန်ခိုး အာနုဘော်လည်း ရှိထသော၊ ဆင်ဖြူရှင် ဖြစ်သော ဝါရူမင်းသည် တောင်းပန်အပ်သောကြောင့် ပညာရှိ

ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့သည် မနုဓမ္မသတ်ကျမ်းမှ လာသော နည်းကို အမှီပြု၍ သာသနာတော်၏ အကျိုးစီးပွား အလို့ငှာ ပြုအပ်သော ဤကောင်းမှု အားဖြင့် ဘဝ ဆက်တိုင်း ဆက်တိုင်း သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ခုနစ်ပါး နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ဖြစ်ပါလို၏။

ငါ ဗုဒ္ဓဇေယျ အမည်ရှိသော ထေရ်သည် သာသနာတော်၏ စီးပွား အလို့ငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ရာမည ဘာသာဖြင့် ဝါရူမင်း ဓမ္မသတ် ကို အကွရာရှိသည့်အတိုင်း ဗြဟ္မဏဘာသာဖြင့်ပြုပေအံ့။ အကြင် ပညာရှိသော တရားသူကြီးတို့သည် အမှီပြု၍ ဆုံးဖြတ်ကြကုန် လော့။ ဤသို့ ပြုစုရသော ကုသိုလ်ကံ အကျိုးအားဖြင့် ဘဝ ဆက်တိုင်း ဆက် တိုင်း ကြီးကျယ်သော ပညာမဟောသဓာကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဖြစ်ရပါလို၏။

သက္ကရာဇ် ၁၀၆၉ ခု သီတင်းကျွတ် လဆန်း ၆ ရက် နေမဝင်မှီ အင်္ဂါနေ့တွင် ဝါရူမင်း ဓမ္မသတ်ကျမ်းကို ရေးကူး၍ ပြီးသည်။

ရေးရသော ကောင်းမှုကြောင့် ဘေးဆယ်ပါး၊ ဒဏ်ဆယ်ပါး၊ ရန်သူမျိုး ငါးပါး၊ အပါယ်လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါးတို့မှ ကင်းလွတ်ပါ လို၏။

မနုဓမ္မသတ် စာကိုယ်နှင့် ပတ်သက်၍ မနုရှင်ရသေ့နှင့် မဟာ သမတမင်းမှာ အရေးကြီးသကဲ့သို့ ဤဝါရူမင်း ဓမ္မသတ်အတွက်ကား ဝါရူမင်းနှင့် ကျမ်းပြုသူ ပညာရှိတို့မှာ အရေးကြီးသည်။ သူတို့အကြောင်း ကို အသင့်အတင့် ဖြစ်စေ သိထားသင့်၏။ ထိုမင်း၏ အကြောင်းအရာ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို မြန်မာရာဇဝင်တို့၏ ရာဇဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံတွင် အကျယ် ဖော်ပြထား၏။ အကျဉ်းချုပ်ကိုကား ဟာဗေး၏ မြန်မာပြည် ရာဇဝင် အကျဉ်းချုပ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ထိုမင်း၏ အမည်ကို ဝါဂရ၊ ဝါရူ၊ ဝရီရူဟု အမျိုးမျိုး တွေ့ရ၏။ ဘယ်အမည်သာ အမှန်ဖြစ်သည့်

ဟု မဆုံးဖြတ်နိုင်သဖြင့် ဆိုင်ရာစာအုပ်တွင်ပါသော အမည်အတိုင်း သာ ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ဝရီရူသည် ထမ်းပိုးထမ်း၍ တစ်ရွာမှ တစ်ရွာသို့ လှည့်လည် လျက် ရောင်းစားရသော ရှမ်းတစ်ယောက် ဖြစ်ပေ၏။ ထိုရှမ်းသည် သထုံနယ် ဒုန်ဝန်းရွာ၌ မွေးဖွားလေသည်။ အရွယ်သို့ ရောက် သောအခါ သောက္ကတဲမြို့ဝန်၏ ဆင်ထိန်းထံတွင်ဝင်၍ ခစားရာ မကြာမီ မြို့ဝန်၏သက်တော်စောင့်ဖြစ်လျက် အမှုကို ထမ်းဆောင် ရ၏။ ထိုသူလည်း မြို့ဝန်၏သမီးနှင့် ချစ်ကြိုက်၍ မိမိမွေးဖွားရာ အရပ်သို့ ခိုးဆောင်ယူ ပြီးလျှင် မင်းလုပ်လေ၏။

ဝရီရူတွင် လှပသော နှမတစ်ယောက် ရှိလေသည်။ ထိုမိန်းမ ကို မုတ္တမမြို့ဝန် အလိမ္မာ မြင်လေလျှင် ထိမ်းမြားလိုသည်ဖြစ်၍ အကြောင်းကို ဝရီရူအား ကြားစေသော် လက်ထပ်ရန် အခမ်းအနား ကို စီမံလေ၏။

လက်ထပ်ရန် မြို့ဝန် အလိမ္မာလာသောအခါ ထိုသူကို ဝရီရူ လုပ်ကြံ၍ မုတ္တမမြို့သို့ စီနင်းတိုက်ခိုက်လျက် အောင်မြင်ခြင်း သို့ ရောက်လေသော် သက္ကရာဇ် ၁၂၈၁ နှစ်တွင် မုတ္တမမြို့၌ မင်း လုပ်လေ၏။

ထိုသို့သောအခါတွင် ပုဂံပြည် ပျက်စီးလျက်ရှိ၍ ပဲခူးမြို့စား တရဖျားလည်း မင်းသီးခြား လုပ်သည့်အခိုက်တွင် တစ်ယောက်၏ သမီးကို တစ်ယောက်အား ထိမ်းမြားလျက် ဝရီရူနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ကြ ၏။

သက္ကရာဇ် ၁၂၈၇ ခုနှစ်တွင် ပြည်မြို့နှင့် တောင်ငူမြို့ဝန် တို့ကို အသီးသီး အောင်မြင်၍ ထွက်ပြေးစေပြီးနောက် ပြည်နှင့် တောင်ငူတောင်ဘက်တွင် ရှိသော နယ်များကို သိမ်းယူလေ၏။

တရဖျားလည်း ဝရီရူကို ပရိယာယ်နှင့် ဖမ်းမည်ပြုသော်လည်း အထမမြောက်ချေ။ ထိုရောအခါ ဝရီရူသည် ရွှေကရားမှ ရေသွန်းလောင်း၍ အာကာသစိုး၊ ဘုမ္မစိုးနတ်တို့ကို တိုင်ကြားလျက် သစ္စာပြုပြီးမှ တရဖျားနှင့် ဆင်စီး၍ အချင်းချင်း တိုက်ကြလေသော် တရဖျားကို လက်ရမိလေ၏။ ရဟန်း သံဃာတော်တို့ တောင်းပန်ကြသဖြင့် အသက်ချမ်းသာ ပေးသော်လည်း ငြိမ်သက်စွာ မနေ၊ တစ်ဖန်အကောက်ကြလေ၏။ ထိုအကြောင်းကို တရဖျား ဝန်ကတော်က သိ၍ မိမိဖခင် ဝရီရူအား သတင်းစကား ပို့လေ၏။ ယင်းသို့ ဖြစ်သောကြောင့် တရဖျားကို သတ်ရလေသည်။ တရဖျား၏ ဝန်ကတော်သည် သူ၏ခင်ပွန်း၏ ဆံပင်နှင့် အထွေးထွေး ရောယှက်၍ လိမ်ထားပြီးလျှင် သူသတ်ယောက်ျားတို့အား သတ်ဝံ့လျှင် သတ်တော့ဟု ဆိုသော်လည်း မင်း၏ အာဏာအတိုင်း တရဖျားကို သတ်ရလေ၏။

ယင်းသို့သောအခါတွင် ဝရီရူသည် အနှောင့်အယှက် မရှိဘဲလျက် မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်း အလုံးတွင် မင်းမူရလေ၏။ ထိုအခါမှစ၍ ၁၅၃၉ ခုနှစ်တိုင်အောင် အောက်မြန်မာပြည်သည် အထက်နယ်များမှ ခွဲခွာလျက် သိခြားသော မင်းအုပ်စိုးသော ပြည်နယ် ဖြစ်လေသည်။ မုတ္တမတွင် မင်းနေမြို့တော် လုပ်ပြီးနောက် ၁၃၆၃ ခုနှစ်တွင် မြို့တော်သည် ပဲခူးသို့ ရွှေ့ပြောင်းလေ၏။

သောက္ကတဲ မြို့ဝန်တွင်ရှိသော ဆင်ဖြူတစ်စီးမှာ မုတ္တမမြက်ကိုသာ စားလေသည်ဟူ၍ ထိုဆင်ဖြူကို သမက်ဝရီရူအား ပို့လေ၏။

မြန်မာပြည်တွင် ယခုတိုင်အောင် သုံးစွဲ၍နေကြသော ဓမ္မသတ်ကျမ်းများသည် ရှေးဦးစွာ ဝရီရူမင်းကို အမှီပြုသဖြင့် ရလေသည်။ နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်ကျော်ကပင် တိုင်းနိုင်ငံကို ချဲ့ထွင်

mg yoe . com

ရန် လာကြသော ဟိန္ဒူ လူမျိုးတို့မှာ အစဉ်အလာ အသုံးပြုသော ဓမ္မသတ်ကျမ်းဟောင်း များကို ရှေးဦးစွာ မင်းဖြစ်သော သမတမင်း မနုစီရင်သည် ဟူ၍ ယုံကြည်ကြသည့်အတိုင်း ၎င်းဓမ္မသတ်ကျမ်း များကို မွန် ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၌ ထားကြသည့်အလျောက် ဝရီရူမင်းလည်း ထိုဓမ္မသတ် ကျမ်းများကို ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၌ စုဆောင်း၍ အပြည့်အစုံ ကူးစေသည်။ ထိုကူးသော စာများကို ဝရီရူ ဓမ္မသတ်ဟူ၍ ခေါ်ကြသဖြင့် မြန်မာတို့ တရားဥပဒေများ တွင်လည်း ထိုဝရီရူ ဓမ္မသတ်ကို အခြေပြု ကြရလေသည်။

ရာဇာဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံ ကျမ်း၌ကား သက္ကရာဇ် ၆၄၃ ခုနှစ် တွင် မဂဒူး မုတ္တမကို ရ၍ မုတ္တမမြို့လယ်တွင် တန်ဆောင်းကြီး ဆောက်၍ ဗေဒင်တတ် ပညာရှိရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့နှင့် ညှိ၍ ဓမ္မသတ် ပြု၏။ ထိုဓမ္မသတ်ကို နောင် ဝါရူ ဟူသော အမည်ကို ခံသောကြောင့် ဝါရူ ဓမ္မသတ်ဟု တွင်၏ဟု ဆိုလေသည်။

ဤမျှဖြင့် ဝါရူမင်းအကြောင်း တော်လောက်ပေပြီ။ ဤစာအုပ် နှင့် ပတ်သက်၍ အခြား သိမှတ်ဖွယ်ရာ မူရင်း မနုဓမ္မသတ်အကြောင်း ဖြစ်၏ ယင်းအကြောင်းကို မနုဝဏ္ဏနာ ဓမ္မသတ်မှ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြ ပါမည်။ မိမိထံတွင် ရှိသော မနုဝဏ္ဏနာ ဓမ္မသတ်မှာ ပါဠိဘာသာ ပေမူ ဖြစ်၏။ ထိုကျမ်းကို ရှေးက ပညာရှိများ နိဿယ ပြန်ဆိုခဲ့ကြ ပါသည်။ ရှေးနိဿယအတိုင်း ဖော်ပြပါမူ ယခုခေတ်လူများ ကြည့်ရှု ရန် ခက်နေမည်စိုး၍ ပါဠိလျောက် လွယ်ကူသော စကားပြေဖြင့် ပြန် ဆိုပါမည်။ မနုဝဏ္ဏနာမှာ ဓမ္မသတ်၏ အဖွင့်ဋီကာဖြစ်၍ ထိုနှစ်ခုကို တွဲဖက် လေ့လာသင့်လေသည်။

၃

ဝဏ္ဏဓမ္မကျော်ထင်မည်သော ငါသည် ဆယ်ပါးသော တရား အမွေ ခွဲဝေပေးတော်မူသော အားတော်ဆယ်ပါးတို့ဖြင့် ကြီးမြင့်

လွန်ကဲတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား နေ့ညမလပ် မှီဝဲအပ်သော ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်နှင့် ထိုမြတ်စွာ ဘုရား၏ သားတော် ဖြစ်သော သံဃာတော်မြတ် အပေါင်းကို ရှိခိုးပါ၏။ ရှိခိုး ပြီး၍-

နေမင်း၏အနွယ်ဖြစ်သော ခပ်သိမ်းသော ပြည်သူ လူ အပေါင်းတို့၏အကျိုးစီးပွားကို ရှာမှီးတော်မူလေ့ရှိသော မဟာသမ တမင်းသည် လောက၌ ထားတော်မူအပ်သော အဆုံးအဖြတ် ဓမ္မသတ်စသော အပိုင်းအခြားကို လွန်ကျူးရန် လူတို့ မစွမ်းကြကုန်။ ထိုဓမ္မသတ်ကို အမှီပြု၍လည်း နောင်လာနောင်သား ပညာရှိများ ဖွင့်ပြကြကုန်၏။ ထိုကျမ်း အလုံးစုံကို အကုန်စုပေါင်း၍ မနုဇဏ္ဍနာ ကျမ်းကို မဂဓဘာသာ ဂါထာ သက်သက်အားဖြင့် စီကုံးရေးပြု ပေအံ့။

ရှေးဆရာတို့ ပြုပြင်စီရင်သော ဓမ္မသတ်များစွာ ရှိသော်လည်း ယင်းတို့ဖြင့် အနက်အဓိပ္ပာယ် အလုံးစုံကို သိရန် မစွမ်းနိုင်သောကြောင့် နက်နဲသော အနက်ခဲခက်သော အဆုံးအဖြတ်ရှိသော အထူးထူးသော ကျမ်းတို့မှ ထုတ်ဆောင်အပ်သော မနုဇဏ္ဍနာ မည်သော ကျမ်းကို ငါ သည် စီရင်ရုံးစုအံ့၊ ရှင်လူအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ ကောင်းစွာ နာယူကြကုန်လော့။

လောက၏ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော ဂုဏ်ရောင်တို့ဖြင့် ထွန်းတောက်ပသော အကြင် မဟာသမတမင်းသည် အမှိုက်မှောင်ကို ဖျောက်ပယ်ကာ ဒုတိယမြောက် နေမင်းကဲ့သို့ ထွန်းတောက်တင့်တယ် ၏။ များသော အခြံအရံရှိသော မင်းနှင့်တကွသော လောကကို အစဉ် စောင့်ရှောက်သူတို့တွင် အစဖြစ်သော ကြီးသောလုံ့လ ရှိသော ထို မဟာသမတမင်းကို မနုဟူ၍လည်း ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။

သံဝဋ္ဌကပ်၊ သံဝဋ္ဌ ဌာယီကပ်၊ ဝိဝဋ္ဌကပ်၊ ဝိဝဋ္ဌ ဌာယီကပ် ဤ
လေးပါးသော အသင်္ချေယျ ကပ်တို့တွင် ဝိဝဋ္ဌ ဌာယီကပ်၏ အစဉ်
ဘုရားအလောင်းဖြစ်သော၊ ခတ္တိယဖြစ်သော၊ တရားစောင့်သော မဟာ
သမတမင်း ဖြစ်၏။ ထိုမင်းမျိုး ကောင်းစွာတည်ပြီးသော် ဗြဟ္မဏ
စသော အမျိုးသုံးပါးတို့သည် အစဉ်အတိုင်း တည်ကုန်၏။

ထိုအခါ ဗြဟ္မဏဒေဝ အမည်ရှိသော ဗြဟ္မာသည် ဗြဟ္မာဘဝမှ
စုတေ၍ မဟာသမတအနွယ် များမတ်မျိုး၌ ဖြစ်လာ၏။ ထိုသူ အရွယ်
သို့ရောက်သော် မြော်မြင် ပညာအလိမ္မာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မနုဟု
တွင်၏။ အဆုံးအဖြတ် အလုံးစုံကို ဆုံးဖြတ် စီရင်တတ်သူဟုလည်း
ဇေယျတစ်ခွင်၌ ကျော်စောထင်ရှား၏။

တစ်ရံရောအခါ ထိုမနုသူမြတ်သည် ပုဏ္ဏားလေးယောက်တို့၏
ဥစ္စာနှံသော တရားကို ဆုံးဖြတ်၏။ ထိုအဆုံးအဖြတ်၌ ကောင်းစွာစီ
ရင်ကြောင်း မင်းကြီး ကြားတော်မူ၍ ဝမ်းမြောက်တော်မူရကား ထို
သူမြတ်ကို တရားသူကြီးအရာ၌ တင်ထားတော်မူပေ၏။ မနုအမတ်
လည်း မင်းကြီး ထားတော်မူရာ၌သာလျှင် နေ၍ ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်
စီရင်၏။

ဤသို့လျှင် နူးညံ့သိမ်မွေ့စွာသော လိမ္မာမြော်မြင် အဆင်အခြင်
နှင့် ပြည့်စုံသော မနု အမည်ရှိသော ပညာရှိအမတ်သည် အရာဌာန
ရောက်ကလည်း ကြိမ်ဖန်များစွာ ဆုံးဖြတ်တော်မူ၏။

ခုနစ်ရက်အတွင်း၌ ဆုံးဖြတ်စီရင်သော တရားသည်ကား- မျိုး
တရား၊ နွားတရား၊ ကြက်တရား၊ သားတရား၊ သစ်ပင်တရား၊ မြွေ
တရား၊ သခွားတရား၊ ဤသို့ ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏။

ထိုတွင် ယောက်ျားနှစ်ယောက်တို့သည် မျိုးသစ်နှင့် မျိုးဟောင်း
ကို ထမ်းဆောင်ကြသော် တံတားအလယ်၌ ထိခိုက်၍ ကျလေကုန်၏။
မျိုးစပါး အလုံးစုံ မကြွင်းမကျန် မြစ်၌ မြောလေကုန်၏။ ထိုစပါးရှင်

နှစ်ဦးတို့ ငြင်းဆန်ကြကုန်လျက် မနု သူမြတ်ထံသို့ သွားကြကုန်၍ ထိုထိုဆိုရန် အတန်တန်သော စကားကို လျှောက်လဲကုန်၏။

အမတ် မနုသုခမိန်သည် လဲဆိုသမျှသော စကားအပေါင်း ထို အကြောင်းကို ကောင်းစွာ နာခံပြီးသော်- “မျိုးဟောင်းထက် မျိုးသစ် သည် မြတ်၏။ မျိုးသစ်ရှင်အား လျော်စေ” ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်၏။ ဤ သို့ ဆုံးဖြတ်သည်ရှိသော် ခပ်သိမ်းသော နတ်လူ ပြည်သူအပေါင်းတို့ သည် ကောင်းချီး ကြွေးကြော်ခြင်း ပေးကုန်၏။

ဒုတိယမြောက်နေ့၌ နွားလားသည် နွားမကို မိမိတို့ ဇာတ်ဘာဝ အားဖြင့် များစွာသော နွားတို့သည် ပွားများလေကုန်၏။ နောက်၌ နွားပိုက်သခင်သည် မိမိအစုကို ခွဲဝေပေးစေလို၍ “ပေးလော့” ဟူ၍ နွားမတို့၏ သခင်ကို တောင်းလေ၏။

ထိုနွားမ သခင်သည်လည်း မပေးဝေလိုရကား- “သင့်အား နွား မဝေသာ” ဟူ၍ ဆိုလေ၏။ ထိုနွားရှင် နှစ်ဦးတို့သည် ထိုမနုအမတ်၏ သာလျှင် အထံသို့ သွားလေကုန်၍ ထိုထိုဆိုရန် အတန်တန်သော စကား ကို လျှောက်လဲကုန်၏။

ထိုအမတ်သည်လည်း- “နွားပိုက် နွားမတို့၏ စုန်ဆန် ယှက်တင် ခြင်းသည် ဓမ္မတာအားဖြင့် ပြီး၏။ ကျေးကျွန်ကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းကို မရ သင့်၊ အလုံးစုံကို နွားမ သခင်အားသာလျှင် ရစေ၊ နွားပိုက် သခင် သည် မဆိုင်” ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ကောက်ယူသည် ရှိသော် ခပ်သိမ်း နတ်လူ ပြည်သူ အပေါင်းတို့သည် ကောင်းချီးကို ပေးကုန်၏။

သုံးရက်မြောက်နေ့၌ ကြက်ငယ်၊ ကြက်ကြီး၊ ကြက်နှစ်ဖတို့ အချင်းချင်း အလိုအလျောက် ခွပ်ကြကုန်၏။ ကြက်ကြီး မျက်စိကန်း ၏။ ကြက်ကြီးရှင်သည် ကြက်ငယ်ရှင်ကို မနု အထံသို့ ခေါ်၍ ထို ထိုစကား အလုံးစုံကို မကြွင်းမကျန် လျှောက်လဲကုန်၏။

ထိုမနုအမတ်သည်လည်း ထိုကြက်နှစ်ကောင်တို့ကို တစ်ဖန် ယူ
စေ၍ ခွပ်စေ၏။ ကြက်ကြီး၏ မျက်စိကို မိမိအတက်ဖြင့် စူးသည့်အဖြစ်
နှင့် ကြက်ငယ်အား အတက်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို သိရသောကြောင့်
ကြက်ကြီးရှင်လျှင် ရှုံးစေဟု ဆုံးဖြတ်သော် နတ်လူအပေါင်းတို့သည်
ကောင်းချီးပေးကုန်၏။

လေးရက်မြောက်သောနေ့၌ သတို့သမီးတစ်ယောက်ကို ယောက်ျား
နှစ်ယောက်တို့သည် မိမိတို့၏ အလိုဆန္ဒကို အလှည့်အလှည့် ဆောင်
ရွက်ကြ၏။ အလှည့်အလှည့် ဆောင်ရွက် စပ်ယှက်ခြင်းကြောင့် သူငယ်
တစ်ယောက် ဖွားမြင်၏။

ထိုသူငယ်ကိုလည်း ငါ၏သား။ ထိုမိန်းမကိုလည်း ငါ၏မယား
ဟု ငြင်းဆန်ကုန်လျက် မနုသုခမိန်၏ အထံသို့ သွားရောက်လေ၏။
ထိုဆိုမှု အစုစုကို လျှောက်လဲကုန်၏။

ထိုအမတ်သည်လည်း ထိုသူနှစ်ဦးတို့၏ စကားကို နာခံပြီးသည်
ရှိသော် သူငယ်ကို ခေါ်စေ၍ အရုပ်အဆင်း အသွင်အပြင် အချင်းအရာ
ကို ကြည့်သော် ချင်းအဘနှင့် တူ၏။ အမိကိုလည်း “သင်၏ စိတ်
သည် အဘယ် ယောက်ျား၌ တပ်ကြိုက်သနည်း” ဟု မေးလတ်သော်
ထိုသတို့သမီးလည်း စိတ်သွားရှိသည့်အတိုင်း “ထိုသူကို ငါ ကြိုက်
ချစ်၏” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

“သူငယ်သည် အဘနှင့်တူ၏။ အမိသည်လည်း ထိုသူကောင်း
သားကိုလျှင် နှစ်သက်၏။ သူငယ်သည် ထိုသူကောင်းသား၏သာလျှင်
သားတည်း။ ထိုသူသည်လျှင် အမိနှင့်တကွ ရစေ။ လင်မယားတို့၏
အဖြစ်မည်သည်လည်း ချစ်ခြင်းမေတ္တာသည် အကြောင်းရင်းတည်း”
ဟု ဆုံးဖြတ်သည်ရှိသော် ခပ်သိမ်းသော နတ်လူ ပြည်သူ အပေါင်းတို့
သည် ကောင်းချီးပေးကြကုန်၏။

ငါးရက်မြောက်၌ တောင်သူတစ်ယောက်၏ ယာခင်း တစ်နေရာ၌ သစ်ပင်တစ်ပင် ပေါက်၏။ ထိုသစ်ပင်ကို ယာလုပ် တောင်သူသည် ခုတ်ဖြတ်မိလေသည်။

ထိုသစ်ပင်ကို အရွက်သုံးဆင့် ရှိသည်မှစ၍ ကုဝေရ နတ်မင်းသည် နတ်သားတစ်ယောက်အား ပေး၏။ ထိုနတ်သားလည်း အမြဲ သစ်ပင် ၌ နေ၏။ သစ်ပင်စောင့်နတ်သည် တောင်သူကို “အဘယ့်ကြောင့် ငါ၏ သစ်ပင်ကို ခုတ်သနည်း” ဟု မြည်တွန်တောက်တီးလျက် မနု အထံသို့ ခေါ်၍ ထိုအကြောင်းအရာကို အရင်းမှစ၍ ပြန်ကြား၏။

ထိုမနုအမတ်သည်လည်း ကောင်းစွာ စစ်မေးပြီးသည် ရှိသော် “သုံးဆင့်အရွက် ထွက်ပေါ်သည်မှစ၍ ကုဝေရ နတ်မင်း ပေး၏။ ပေး ရင်းတိုင်းသာလျှင် ပိုင်စေ။ သင်သည် ခုတ်ဖြတ်အံ့သောငှာ မထိုက်” ဟု ဆုံးဖြတ်လေသော် ရုက္ခစိုးနတ်သည် သစ်ပင်ကို ခုတ်ဖြတ်သည့် အတိုင်း ယာလုပ်တောင်သူကို ဖြတ်အံ့ဟု သန်လျက်စွဲလျက် ထသော နတ်ကို မြင်၍-

မနုအမတ်သည် “အချင်း နတ်သား ဤသို့ မပြုလင့်” ဟု ဟန့် တား၍ တောင်သူ၏ အိမ်ဦး၌ ခိုင်ခန့်သော တိုင်ကို စိုက်၍ နေရာ အိမ်ကို ပေးစေ၊ အမြဲ စားဦးထမင်းကိုလည်း ပေးစေ” ဟု ဆုံးဖြတ် ၏။ ဤသို့ မနုလုလင် ဆုံးဖြတ်သည်ရှိသော် ခပ်သိမ်း နတ်လူ ပြည်သူ အပေါင်းတို့သည် ကောင်းချီး ပေးကုန်၏။

ခြောက်ရက်မြောက်နေ့၌ အမျိုးသား လေးဦးတို့သည် မြွေကို ဖမ်းအံ့ဟု အတူသွားကြ၏။ မြွေသည် အမျိုးသား တစ်ယောက်ကို ကိုက်၏။ ကိုက်ခြင်းကြောင့် သေဆုံး၏။ ကြွင်းသော လူသုံးယောက် သည် မြွေရေကို ဆုပ်ကုန်၏။ အရေစုတ်သော မြွေ၏ ဝမ်းတွင်း၌ ဥစွာ ရကုန်၏။

ထိုသူ သုံးယောက်သည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အညီအမျှ ဝေယူ ကုန်၏။ သေသူ၏ မယားသည် ထိုအကြောင်းကို ကြားသိ၍ မနု အမတ်၏ အထံ၌ “အရှင်အမတ်ကြီး၊ ငါ့အားလည်း ပေးသင့်လျက် ထိုသူတို့သည် ငါ့အား မပေးဝေပါကုန်၊ တရားရှိရာ ဖြစ်ပါစေ” ဟု လျှောက်၏။

မနုအမတ်သည် ထိုစကားကို နာခံပြီးသော် လေးဖိုဝေစု ပြုသော အားဖြင့် ဝေပေး၏။ ဤသို့ ဆုံးဖြတ်သည်ရှိသော် နတ်လူတို့ ကောင်းချီးပေးကြကုန်၏။

ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌ ဆုံးဖြတ်အပ်သော တရားသည်ကား ယာတစ်ခင်းမှ သခွားနွယ်သည် ယာတစ်ခင်း၌ သီးလေ၏။ သခွားရှင်နှင့် ယာရှင်သည် “ငါနှင့်သာဆိုင် သင်မပိုင်” ဟု ငြင်းခုံကြလျက် သူတို့နှစ်ဦးသည် ငြင်းဆန်ခြင်း ကွန်ရက်ကို ဖြတ်ရန် မတတ်နိုင်၍ မနုအမတ် အထံသို့ သွားလေ၍ ထိုထို အကြောင်းကို လျှောက်လဲ ကုန်၏။

ထိုမနု အမတ်သည်လည်း မှန်သောသဘောကို သတိလစ်လပ် သောအားဖြင့် မဆင်ခြင်မိသည် ဖြစ်၍ သခွားသီး ယာရှင်အား ထို သခွားသီးကို ရစေဟု ဆုံးဖြတ်မိ၏။

နတ်လူတို့ ရှေးကကဲ့သို့ ကောင်းချီး မပေးကြရာ မှားသည့်အဖြစ် ကို သိ၍ သခွားပင်ရှင်အား ထိုသခွားသီးကို ယူစေဟု ထိုအမတ်သည် ထိုတရားကို တစ်ဖန်ပြန်၍ စီရင်၏။ ဤသို့ ဆုံးဖြတ်မှ နတ်လူတို့ ကောင်းချီးပေးကုန်၏။

ဤသို့လျှင် ခုနစ်ရက်အတွင်း၌ ဆုံးဖြတ်စီရင်သော မနုအမတ် သည် မှားယွင်းသော အဆုံးအဖြတ်ကြောင့် ငြီးငွေ့သည် ဖြစ်၍ အထူး ကြံမှိုင့်လျက် ဓမ္မသံဝေဂ ရလတ်ရကား မိမိသခင် ရေမြေရှင်ကို လျှောက်တင်၏။

“လူများသခင် ဤသို့ ဆုံးဖြတ်စီရင်ခြင်းသည် အလွန်ခဲခက်၏။ ဟုတ်မှန်သော သဘောကို မြင်နိုင်ခဲ့၏။ မင်းကြီး ထို့ကြောင့် ငါသည် ဤထက် အလွန်ဆုံးဖြတ်ခြင်း၌ မဝံ့ပါပြီ။ ရှင်မင်းကြီး ခွင့်ပြုတော်မူ ပါသော် ငြိတွယ်ခြင်းမရှိ တောသို့ ထွက်လိုပါ၏။ မင်းမြတ် ရှင်မင်းကြီး ခွင့်ပေးပါသည် ရှိသော် ခပ်သိမ်းသော အခြွေအရံ၊ အဆွေ အမျိုး၊ နွား၊ ကျွဲ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ သင်းပင်း ကျေးကျွန် အတန်တန်သော ဥစ္စာရတနာ၊ အိမ်ထောင်ခမ်းနား ရှိသည်များကို စွန့်ပစ်၍ ရသေ့ ရဟန်း ပြုလိုပါ၏”

ဤသို့ တောင်းပန်သည်ရှိသော် မဟာသမတမင်းကြီးသည် တရား သူကြီး၏ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပန်ထွာ ခွင့်တောင်းသော အကြောင်းကို ကြား၍ “ကောင်းပြီ၊ ကောင်းစွာ ရဟန်းပြုလော့” ဟု ထိုအမတ်ကို ခွင့်ပေးတော်မူလေ၏။

ဤသို့ ရပြီးသော အခွင့်ရှိသော အမတ်သည် ရဟန်းရသေ့ ပျော် မွေ့လျောက်ပတ်သော၊ ခပ်သိမ်းသော တော၏ အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ သော တောသို့ ကပ်လျှင်းလေ၏။ ထိုတောကြီး၌ ကျောင်းနေရာ၊ အမျိုး၊ လာဘ်လာဘ၊ ဂိုဏ်းဂဏ၊ အမှုကိစ္စ၊ ခရီးသွားခြင်း၊ အဆွေ၊ အနာရောဂါ၊ စာပေသင်ကြားခြင်း၊ တန်ခိုးဖန်ဆင်း ဟူသော ကြောင့် ကြခြင်း ဆယ်ပါးတို့ကို ပယ်ဖျောက်လျက် ညောင်စောင်း၌သာလျှင် ထိုင်လျက် လေးသစ်တစ်ထွာ ပမာဏ အပိုင်းအခြားရှိသော လောကီ ဖြစ်သော ကသိုဏ်းကွက်ကို မှတ်လျက် ပထဝီ ပထဝီ ယူ၍ အကြိမ် များစွာ စီးဖြန်းသော် ထိုကသိုဏ်း ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့် မနုရသေ့ သည် မဟဂ္ဂုတ် ဈာန်ကို ရလေသတည်း။

ဤသို့ ထိုရသေ့သည် ကြာရှည်စွာ ဖြစ်ပွားစေအပ်သော ဈာန် ချမ်းသာကို တော၌ ခံစားလျက် တစ်ရံရောအခါ စကြာဝဠာ တံတိုင်း သို့ ပျံသွား၍ တစ်ကမ္ဘာလုံး တည်သော ဓမ္မတာ အကွရာဖြင့် ပြီးသော

ဆုံးဖြတ်ရာ ဆုံးဖြတ်ကြောင်း ဖြစ်သော ဓမ္မသတ်ကျမ်းကို ရေးကူး ဆောင်ယူလျက် မဟာသမတ မင်းကြီးအား ကောင်းစွာ ပို့ဆက်လာ၏။

ဤကား မနုဇ္ဈနာ ဓမ္မသတ်မှ ဗာဟိရ နိဒါန်း ဘာသာပြန် ဖြစ်၏။ မနုဇ္ဈသတ်မှ “ကမ္ဘာဦးသူတို့ကို အစိုးရသော မဟာသမတ မင်းကြီးကို” အစချီသော စာပုဒ်ကို ဖွင့်ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ ထိုစာပုဒ်ကို ပြန်၍ ကြည့်ပါဘိ။ ဤအဖွင့်တွင် မနုရှင်ရသေ့၏ အကြောင်းအရာ မှာ အတော်ပြည့်စုံနေပြီ ဖြစ်၍ ထပ်ပြီး ဖွင့်ဆိုရန် မလိုသော်လည်း ဟိန္ဒူတို့၏ မနုကိုကား အတော်အသင့် သိထားသင့်ပေသည်။

ဗြဟ္မာကြီးသည် ဖန်ဆင်းခြင်း၏ အစ၌ သူ၏ စိတ်က ဖန်ဆင်း ခြင်း တိုးတက်မှု မရှိသည်ကို တွေ့မြင်ရသောအခါ မိမိကိုယ်မှ သူ သည် လင်မယားနှစ်ယောက်ကို ပေါ်ပေါက်စေခဲ့၏။ ဗြဟ္မာကြီး၏ လက်ျာအင်္ဂါမှ မနု၊ ထို့ပြင် လက်ဝဲအင်္ဂါမှ သူ၏မယား သတရူပါကို ဖြစ်စေ၏။

ဗြဟ္မာကြီးသည် မနုကို ဖန်ဆင်းခြင်းပြုရန် အမိန့်ပေး၏။ ထို အခါ မြေကြီးသည် ရေ၌ မြုပ်နေ၏။ မနုသည် သတ္တဝါများအတွက် ကုန်းမြေကို တောင်းဆို၏။ ဗြဟ္မာကြီး၏ တောင်းပန်မှုကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဝက်အသွင်ဆောင်၍ မြေကြီးကို ထုတ်ဖော်ပေး၏။

မြေကြီး ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ မနုသည် မိမိမယားနှင့်အတူ တရားကျင့်နေ၏။ အကျင့်အားဖြင့် သူတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို နှစ် သက်စေ၏။ ဘုရားသခင်ကို ဖူးတွေ့ပြီး၍ ဘုရားသခင်၏ အမိန့်ဖြင့် မဟာရာဇမနုသည် သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်စေရန် တာဝန်ခံလိုက်၏။ ထို့ နောက် မနုသည် သတရူပါအားဖြင့် သားနှစ်ယောက်နှင့် သမီးသုံး ယောက် ပေါ်ပေါက်စေလေသည်။

မဟာရာဇ မနု၏ သားနှစ်ယောက်မှာ ပိယဝတ္တနှင့် ဥတ္တနပါဒ ဖြစ်၍ သမီးတို့မှာ အာကူတိ၊ ဒေဝဟူတိနှင့် ပသူတိတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ဖန်ဆင်းခြင်း၏ ပထမ ကမ္ဘာတွင် မနုမဟာရာဇ၏ အဆက်အနွယ် တို့ဖြင့်သာလျှင် ကမ္ဘာပေါ်မှာ အလုံးစုံသော လူမျိုးများ တိုးပွားနေလေ သည်။

မဟာရာဇ မနု၏ ပဌမသား ပိယဝတ္တသည် လွန်စွာ ဘုရားသခင် ကို ဆည်းကပ်၏။ သူသည်ပင်လျှင် ဤမြေကြီးကို ကျွန်းကြီးခုနစ်ခု ခွဲဝေသူဖြစ်၏။ ဒုတိယသား ဥတ္တာနပါဒကား ဩဝကဲ့သို့သော မွန်မြတ် သော ဘုရားသခင်၏ တပည့်ဖြစ်သည်။

မနု၏ သမီး အာကူတိသည် ဘုရားသခင် ယဇ်အသွင် ဆောင် ယူသော ရသေ့ကြီး ရုစိနှင့် ထိမ်းမြား၏။ ဒုတိယ သမီး ဒေဝဟူတိ သည် မြတ်စွာဘုရားသခင် ကပိလအသွင် ဆောင်ယူသော ရသေ့ကြီး ကဒ္ဒမနှင့် ထိမ်းမြား၏။ တတိယ သမီး ပသုတိသည် ဗြဟ္မာကြီး၏ မာနသ (စိတ်)သား ဒက္ခနှင့် ထိမ်းမြား၏။

ဤသူတို့၏ အဆက်အနွယ်ဖြင့်သာလျှင် လောက၌ မနုဿ လူ သားများ အဆက်ဆက် တိုးတက်ပွားများခြင်း ဖြစ်၏။ မဟာရာဇ မနုသည် မိမိ အမျိုးအနွယ်တို့ လမ်းကောင်းပေါ်၌ သွားစေရန်အတွက် မာနဝ ဓမ္မသတ္တ၏ ဥပဒေသကို ပြုတော်မူ၏။ ယင်းမနုဓမ္မသတ်သည် ယခုတိုင် လူ့လောကတွင် ထင်ရှားလျက် ဓမ္မသတ်တို့တွင် ပဓာန ဖြစ် နေလေသည်။

မဟာရာဇ မနုသည် မနုဿ လူသားတို့အတွက် ဘယ်ကဲ့သို့သော ဓမ္မသတ်ကျမ်း ပြုစုခဲ့သနည်း။ သက္ကတဘာသာ၌ရှိသော မနုဓမ္မသတ် အစစ်အမှန်ကို အတော်အတန် သိရန်လိုပေသည်။ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ အတွက် မနုဓမ္မသတ်ကျမ်းကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုရန် မြန်မာနိုင်ငံ သနန္တန ဓမ္မပါလကအဖွဲ့က စာရေးသူအား တိုက်တွန်းဖူးသည်။ သက္ကတ ဘာသာ မနုဓမ္မသတ် စာအုပ်ပါ ပို့ပေးလာ၏။ မြန်မာတို့အတွက် လို အပ်သော ကျမ်းမြတ်တစ်ဆူပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဗြဟ္မဏဝါဒ ဝေဒကျမ်း

မှ ထွက်ပေါ်လာသော ကျမ်းဖြစ်သော်လည်း အခြားသူတို့အတွက် အဖိုးထိုက်တန်သော မနုဿနီတိများ အများအပြားပင် ပါဝင်၏။ ကျမ်းစာမှာ ကောင်းလွန်းလှ၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူများ နှစ်သက်လှမည် မဟုတ်သဖြင့် မတို့ရဲအောင် ဖြစ်နေသည်။ ဤတွင်မူကား စကားအလျဉ်း သင့်သဖြင့် အတော်အသင့် ကောက်နုတ်ပြန်ဆို ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ မနုမေတ္တသတ်၏ အစီအစဉ်အတိုင်းတော့ မဟုတ်ပါ။ သူတို့၏ ဗြဟ္မဏ ဝါဒအားလျော်စွာ မနုဿ လူသားတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုကျင့်စဉ် ပေါ်လွင် စေရန် ဖျောက်ခြား ကောက်နုတ် ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ ယင်းဖြင့် မူရင်း မနုမေတ္တသတ်ကို အကဲခတ်ကြပါကုန်။

အောက်ကို ကြည့်ကာ မြေ အနိမ့်အမြင့်ကို ကြည့်ပြီး သွားရာ၏။ ရေကို အဝတ်နှင့် စစ်၍ သောက်ရာ၏။ သစ္စာဖြင့် ဖြူစင်အောင်ပြု၍ စကားဆိုရာ၏။ စိတ်ဖြင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်လျက် ကျင့်ကြံနေထိုင်ရာ၏။

ကလေး ငါးနှစ် သို့မဟုတ် ရှစ်နှစ် ပြည့်ပြီးသည့်နောက် မည်သူမျှ မိမိသားသမီးတို့ကို အိမ်၌ မထားနိုင်အောင် လူမျိုးဇာတ် ဥပဒေ လုပ်ထားရာသည်။ စာသင်ကျောင်းသို့ မပို့သူတို့အား အပြစ်ဒဏ် ပေးအပ်၏။

ရေဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်၏ အပြင် ဗဟိဒ္ဓ အစိတ်အပိုင်းများ ဖြူစင်သန့်ရှင်းကုန်၏။ မှန်သောသစ္စာဖြင့် စိတ်ဖြူစင်၏။ အတတ် ပညာဖြင့် ခြိုးခြံစွာ ကျင့်ခြင်းကြောင့် အတ္တဝိညာဉ် ဖြူစင်၏။ အလုံးစုံကို တတ်သိ နားလည်ခြင်းကြောင့် ဉာဏ်ပညာ ဖြူစင်၏။

မီးတွင် ဖုတ်လျှင် ရွှေစသော ဓာတ်သတ္တုတို့၏ အညစ် အကြေး စင်ကြယ်သကဲ့သို့ အာနာပါန ဆောက်တည်လျှင် စိတ် စသော ဣန္ဒြေတို့၏ အညစ်အကြေးတို့ စင်ကြယ်ကုန်၏။

တော သို့မဟုတ် ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ သွား၍ သတိ
ဝီရိယနှင့် ရေအနီး၌ ထိုင်လျက် ကိုယ်လက် သုတ်သင်ခြင်းကို
ပြုလျက် သာဝိတြီ သို့မဟုတ် ဂါယတြီ မန္တန်ကို ရွတ်ခြင်း၊
အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ခြင်း၊ ထို့ပြင် မန္တန်နှင့်အညီ မိမိ
အကျင့်အာစာရကို ပြုပြင်ရာ၏။ (သာဝတြီအကြောင်း စာဥယျာဉ်၌
ကြည့်ပါ။)

ရှစ်နှစ်အရွယ်မှ နောက် ၃၆ နှစ် မြောက်သည့်တိုင်အောင်
ဝေဒတစ်ကျမ်းစီ အင်္ဂါနှင့်တကွ သင်ယူရာ၌ ၁၂ နှစ်စီပေါင်း၍
၃၆ နှစ် နှင့် ရှစ်နှစ်ပေါင်း၍ ၄၈ နှစ်၊ တစ်နည်း ၁၈ နှစ် ဗြဟ္မ
စရိယနှင့် ပထမ ရှစ်နှစ်ပေါင်း၍ ၂၆ နှစ်၊ တစ်နည်း ကိုးနှစ်နှင့်
ပညာမတတ်မချင်း ဗြဟ္မာစရိယ ကျင့်နေရမည်။

ညဉ်းဆဲ သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မှန်သောသစ္စာ
စကားကို ပြောဆိုကျင့်ကြံခြင်း၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးလုံးဖြင့်
ခိုးဝှက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
အလွန် လောဘ၊ မာန ကြီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ဟူသော
အကျင့်ငါးပါးကို ကျင့်ဆောင်အပ်၏။

အလွန်အလိုကြီးခြင်း၊ အလိုဆန္ဒ လုံးဝကင်းခြင်း၊ နှစ်ပါးလုံး
ပင် မည်သူ့အတွက်မျှ မကောင်းမြတ်၊ အကြောင်းကား အလိုဆန္ဒ
ကင်းသည်ဖြစ်မှု ဝေဒကျမ်းလာ ဉာဏ်ပညာနှင့် ကုသိုလ်မှုတို့ကို
မည်သူမျှ ပြုစွမ်းနိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။

အလုံးစုံသော သင်ယူပို့ချခြင်း၊ ဗြဟ္မာစရိယ အကျင့်တို့ကို
ကျင့်ဆောင်ခြင်း၊ ဟုံးပူဇော်ခြင်း၊ အမှန်ကိုယူ၍ အမှားကိုပယ်ခြင်း၊
မှန်ကန်သော ပညာကိုပေးခြင်း၊ ဝေဒကျမ်းလာ ဘုရားကိုပူဇော်ခြင်း၊
အသိဉာဏ်ပညာကို ရယူခြင်း၊ လဝက်ဆောက်တည် ကျင့်ဆောင်
ခြင်း၊ သားသမီးကောင်း မွေးဖွားအောင် ပြုခြင်း၊ မဟာယဇ်ကြီး

ငါးပါးနှင့် ယဇ်မီး ပူဇော်ခြင်းတို့ဖြင့် မိမိ ကိုယ်ခန္ဓာကို ဗြဟ္မဏ ဖြစ်စေအပ်၏။

ကျွမ်းကျင်သော ရထားထိန်းသည် မြင်းတို့ကို နိုင်နင်းစွာ ထိန်းကျောင်း မောင်းနှင်သကဲ့သို့ စိတ်နှင့် အတ္တကို မကောင်းမှုတို့သို့ ဆွဲဆောင်တတ်သော အာရုံတို့၌ ကျင်လည် ကျက်စားနေသော ဣန္ဒြေတို့ကို ချုပ်တည်း ထိန်းသိမ်းရန် အစွမ်းကုန် ကြိုးစားအပ်၏။

အသက်ဇီဝသည် ဣန္ဒြေတို့ အလိုသို့ လိုက်၍ စင်စစ်အားဖြင့် ကြီးလေးသောအပြစ် ဒေါသတို့သို့ ကျရောက်၏။ ဣန္ဒြေတို့ကို မိမိ အလိုသို့လိုက်အောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်အောင် ပြုမှသာ ပြီးစီး အောင်မြင်၏။

အကျင့် အာစာရ ယုတ်မာသူအား ဝေဒ၊ စာဂ၊ ယဇ်၊ နိယမ၊ တပနှင့် အခြားကောင်းမှုတို့သည် ဘယ်အခါမျှ မပြီးမြောက် မအောင်မြင်နိုင်ချေ။

ဝေဒကိုသင်ယူပို့ချခြင်း၊ ဘုရား ဝတ်ပြုခြင်းစသော မဟာ ယဇ်ကြီးငါးပါးကို ပူဇော်ခြင်း၊ မီးပူဇော်သော မန္တန်တို့၌ ပြတ် လပ်ခြင်း မရှိအပ်ပေ။ အကြောင်းကား နေ့စဉ်ပြုအပ်သော ဝတ္တရားတို့၌ ပြတ်လပ်ခြင်း မရှိအပ်။ ထွက်သက် ဝင်သက်သည် အမြဲမပြတ် ရှုနေဘိသကဲ့သို့ နေ့စဉ် ဝတ်ကိုလည်း အမြဲမပြတ် ပြုအပ်၏။ တစ်နေ့မှ ဖြတ်မထားအပ်ပေ။ မပြတ်ပြုအပ်သော မီးပူဇော်ခြင်း စသော မြင့်မြတ်သော အမှုတို့သည် ကုသိုလ်ဖြစ်၏။ မုသားပြောခြင်းသည် အမြဲအပြစ်ဖြစ်၍ မှန်စွာပြောခြင်းမှာ အမြဲ ကုသိုလ် ဖြစ်သကဲ့သို့ မကောင်းမှု ပြုရာ၌ အခါခပ်သိမ်း အပြစ် ဖြစ်၏။ ကောင်းမှုပြုရာ၌ အခါခပ်သိမ်း အကျိုးတရား ဖြစ်၏။

ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့၍ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည်စုံ သောလူကြီးတို့ကို အမြဲဆည်းကပ်တတ်သော သူတို့အား အသက်

ရှည်ခြင်း၊ ဉာဏ်ပညာကြီးခြင်း၊ အကျော်အစောနှင့် ခွန်အားဗလ ပြည့်စုံတိုးတက်ခြင်း အကျိုးကို ရရှိခံစားရ၏။

ပညာရှိနှင့် ကျောင်းသားတို့သည် ရန်ငြိုးမထားမူ၍ အားလုံး သော လူတို့အား ကောင်းကျိုးပေးမည့် လမ်းကို ညွှန်ကြားရာ၏။ ညွှန်ကြား သွန်သင်သော သူသည် အစဉ်ချိုမြိန် ကောင်းမြတ်သော စကားကို ဆိုရာ၏။ ဓမ္မတရား တိုးတက်ကြီးပွားခြင်းကို လိုလား သူသည် ဖြောင့်မှန်သောနည်းလမ်းကို လိုက်နာကျင့်ကြံ၍ မှန်ကန် သောတရားကိုသာ ဟောပြောပြသရာ၏။ နှုတ်နှင့် နှလုံး ဖြူစင် တည်ကြည်သော သူသာလျှင် အားလုံးသော ဝေဒနှင့် ဝေဒကျမ်းလာ အကျိုးတရား အားလုံးကို ရယူအပ်၏။

အကျော်အစောကို အဆိပ်သဖွယ် ကြောက်ရွံ့၍ ကဲရဲရှုတ် ချခြင်းကို အမြတ် သုဓာဘုတ်သဖွယ် လိုလားတောင့်တသော ဗြဟ္မာဏသာလျှင် အလုံးစုံသော ဝေဒကျမ်းစာနှင့် ဘုရားသခင်ကို သိမြင်နိုင်၏။

ဤနည်းဖြင့် စလွယ်တင်အပ်ပြီးသော ဗြဟ္မာဏ ဗြဟ္မစာရီ လုလင်နှင့် လုံမသည် တဖြည်းဖြည်း ဝေဒကျမ်းလာ ဉာဏ်ပညာ တည်း ဟူသော အကျင့်ကို တိုးတက်အောင် ပြုရာ၏။

ဝေဒကျမ်းစာတို့ မသင်ဘဲ အခြား စာပေပညာကို အားထုတ် ကြိုးစားသင်ကြားသူသည် မိမိသားမြေးနှင့်တကွ ယုတ်ညံ့သော အမျိုးဇာတ်သို့ အမြန်ရောက်ရ၏။

ဗြဟ္မစာရီဖြစ်သော စာသင်သား အမျိုးသား အမျိုးသမီးများ သည် သေရည်၊ သေရက်၊ အသား၊ အမွှေး၊ နံ့သာ၊ ပန်းမာလာ၊ အရသာ၊ မေထုန်မှီဝဲခြင်း၊ အချဉ် အားလုံး၊ အသက်သတ်ခြင်း၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ဆုပ်နယ်ခြင်း၊ အကြောင်းမရှိဘဲ အင်္ဂါဇာတ်တို့ကို ထိကိုင်ခြင်း၊ မျက်စိတို့၌ မျက်စဉ်ဆေးလိမ်းကျခြင်း၊ ထီး၊ ဖိနပ်

ဆောင်းခြင်း၊ ကာမ၊ ကေ ဘေ၊ လောဘ၊ မောဟ၊
ဘယ၊ သောက၊ ဣဿာ၊ ဒေါသ၊ ကခြင်း၊ သိဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း၊
လောင်း တမ်းကစားခြင်း၊ အကျိုးမရှိသောပုံဝတ္ထုတို့ကို ပြောဆို
နား ထောင်ခြင်း၊ ကဲရဲ့ရှုတ်ချခြင်း၊ မုသားပြောခြင်း၊ မိန်းမတို့ကို
ကြည့်ရှုခြင်း၊ အကူအညီပေးခြင်း၊ သူတစ်ပါး အကျိုး ယုတ်အောင်
ပြုခြင်းစသော အကုသိုလ်မှုတို့ကို အမြဲစွန့်လွှတ်အပ်၏။ တစ်
ယောက်တည်း အိပ်ရမည်။ သုက်ကို ဘယ်တော့မှ မလွှတ်စေရ။
ကာမဆန္ဒအရ သုက်သွေးကို လွှတ်စေခဲ့လျှင် ဗြဟ္မစရိယအကျင့်
ပျက်၏။

အလိုနည်းသူတို့ မျက်စိအမြင်၌ အနည်းငယ်သော ထွန်းကား
ခြင်း ဖြစ်လာဖို့ရန် အလွန်ခဲယဉ်း၏။ ထို့ကြောင့် ပြုပြုသမျှအမှု
တို့သည် အလိုဆန္ဒ စေ့ဆော်အားထုတ်ခြင်းမှ ကင်း၍ မဖြစ်နိုင်။

ပြောဆို၊ နားထောင်၊ သင်ယူ၊ ပို့ချခြင်းတို့၏ အကျိုးတရား
သည်ကား ဝေဒနှင့်လျော်ညီသော သူတိ သမိတိကျမ်းဆို တရား
တို့ကို အမြဲကျင့်ဆောင်နေရသည်။ အကြောင်းကား အကျင့်တရားမှ
ကင်းသူသည် ဝေဒကျမ်းလာ အကျင့်တရားမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော
သုခကို မခံစားနိုင်ချေ။ အတတ်ပညာ သင်ကြားလျက် တရား
ကျင့်သူသာလျှင် အလုံးစုံသော သုခကို ရရှိခံစားနိုင်သည်။

ဝေဒနှင့် ဝေဒ အစိတ်အင်္ဂါ ကျမ်းဂန်တို့ကို မရှိမသေပြုခြင်း၊
ကဲရဲ့ပြစ်တင်ခြင်း ပြုသော နတ္ထိက အယူရှိသူအား အမျိုးဇာတ်
မှလည်းကောင်း၊ လူ့အစဉ်မှလည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ လည်း
ကောင်း၊ နှင်ထုတ်ပစ်အပ်၏။ အကြောင်းကားဝေဒ၊ သမိတိ၊
ကောင်းမြတ်မှန်ကန်သော သီလနှင့် အကျင့် အာစာရ ဤလေးပါး
တို့သည်ပင် ဓမ္မ၏လက္ခဏာ အင်္ဂါဖြစ်သည်။

ရွှေ၊ ငွေ စသော အတ္ထု၊ မိန်းမ ဟူသော ကာမနှင့် ဆက်ဆံ
 ပေါင်းဖော်ခြင်းတို့၌ မကပ်ငြိသူအားသာလျှင် တရားဉာဏ်အမြင်ကို
 ရနိုင်သည်။ တရားဉာဏ်ကို လိုလားတောင့်တသူသည် ဝေဒကျမ်း
 ဖြင့် တရားကို ဆုံးဖြတ်ဝေဖန်အပ်၏။ အကြောင်းကား တရားသည်
 မတရားကို ဝေဒမှ ကင်း၍ ကောင်းစွာ မဆုံးဖြတ်နိုင်ချေ။

တိုင်းပြည်ရှင်မင်းတို့ ဝတ္တရားမှာ အလုံးစုံသော မိန်းကလေး၊
 ယောက်ျားကလေးတို့ကို ပြဆိုခဲ့သော အချိန်ကာလတိုင်အောင်
 ဗြဟ္မ စီရိယအကျင့်ကို ကျင့်ဆောင်စေလျက် ပညာရှိ ဖြစ်စေရာ၏။
 ဤဥပဒေသကို မလိုက်နာသော မိဘတို့ကို အပြစ်ဒဏ် ပေးရာ၏။

လောကရှိ ဒါနအားလုံးတို့တွင် ပညာဒါနသည် အမြတ်ဆုံး
 ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အစွမ်းရှိသလောက် ကိုယ်၊ စိတ်၊ ဥစ္စာဖြင့်
 အတတ်ပညာတိုးပွားအောင် အားထုတ်ရာ၏။ သင့်လျော် လျောက်
 ပတ်သော ဗြဟ္မ စရိယ ပညာနှင့် ဝေဒကျမ်းလာ သဘောတရား
 ပျံ့နှံ့၍ တည်သော တိုင်းပြည်သည်သာလျှင် ကံကောင်းသော
 တိုင်းပြည် ဖြစ်၏။

ဆရာ၏ ဆုံးမဩဝါဒအတိုင်း ဗြဟ္မစရိယအကျင့်ကို ကျင့်
 သည် ဖြစ်၍ တရားနည်းလမ်းအတိုင်း အနည်းဆုံး ဝေဒတစ်ပုံကို
 အဖွင့်နှင့်တကွ သင်ကြားပြီး၍ ဗြဟ္မစရိယအကျင့် မကျိုးမပေါက်
 သော လုလင်၊ လုံမတို့သာလျှင် အိမ်ရာထောင်သော လူ့ဘောင်သို့
 ဝင်ရာ၏။

တပည့်က ဆရာအား ပြုအပ်သော ဝတ္တရားအတိုင်း မိဘ
 သဖွယ်ဖြစ်သော ဆရာထံမှ အတတ်ပညာအမွေအနှစ်တို့ကို ရယူ
 သည်ဖြစ်၍ ပန်းကုံး ဆင်ထားပြီးလျှင် ထိုင်ခုံပေါ်တွင် ထိုင်နေသော
 ဆရာအား ပထမ နွားအလှူဖြင့် ပေးလှူပူဇော်ရာ၏။ ဤသို့
 လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းတော်ပြန် လုလင်ပျို၊ လုံမပျို၏
 ဘခင်က နွားအလှူ ဖြင့် ဧည့်ခံဝတ်ပြုရာ၏။

ဆရာထံ ခွင့်ပန် ရေချိုးပြီးနောက် ကျောင်းမှ အစဉ်အတိုင်း လာ၍ ဗြဟ္မဏ၊ ခတ္တိယ၊ ဝေဿ သတို့သားတို့သည် အမျိုးဇာတ်တူ ကောင်းမြတ်သော ကြန်အင်လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော သတို့သမီး ကညာနှင့် ထိမ်းမြားရာ၏။

သတို့သမီးကညာသည် အမိမျိုးဘက်မှ ခြောက်ဆက်အတွင်း မဖြစ်စေရ။ အဖ၏အနွယ် မဟုတ်စေရ။ ထိုကဲ့သို့သော အမျိုးသမီး နှင့်သာ ထိမ်းမြားလက်ထပ်ရမည်။

ရွှေ၊ ငွေ၊ ဥစ္စာ၊ ဆန်ရေ စပါး၊ နွား၊ ဆိတ်၊ ဆင်၊ မြင်း၊ လယ်ယာ နယ်မြေနှင့် ပြည့်စုံကုံလုံသော အမျိုးအနွယ် ဖြစ်စေကာ မူ အောက်ပါ အမျိုးအနွယ် ဆယ်ပါး ရှောင်ကြဉ်အပ်၏။

ကောင်းမြတ်သော အမှုကိစ္စမှ ကင်းသော၊ သူတော်ကောင်းမှ ကင်းသော၊ ဝေဒကျမ်းဂန်ကို မသင်ကြားသော၊ ကိုယ်၌ ရှည်လျား ကြမ်းကြုတ်သော အမွှေးရှိသော၊ ဒုလ္လာရောဂါ၊ အံဆုတ်ရောဂါ၊ ချောင်းဆိုးရောဂါ၊ အစာမကြေရောဂါ၊ ဝက်ရူး၊ ကြက်ရူးရောဂါ၊ သမင်ဖြူ၊ နူနာ၊ အရည်ပျော်ကျသော နူနာရှိသောအမျိုး၏ သတို့သား၊ သတို့သမီးတို့နှင့် လက်မထပ်အပ်ပေ။ ထို့ပြင် ဝါသော အဆင်း ရှိသူ၊ အလွန်ရှည်သူ၊ အလွန်ဝ၍ အားကြီးသူ၊ ရောဂါရှိသူ၊ အမွှေးမရှိသူ၊ အမွှေး များလွန်းသူ၊ စကားများ လွန်းသူ၊ မျက်လုံးပြာသူတို့နှင့် လက်မထပ်အပ်ပေ။ ထို့ပြင် နက္ခတ်အမည် မှည့်ခေါ်ထားသူ၊ သစ်ပင်အမည်မှည့်ထားသူ၊ မြစ်အမည်မှည့်ထားသူ ယုတ်ညံ့သော အမျိုးအမည် မှည့်ထားသူ၊ တောင်အမည် မှည့်ထားသူ၊ ငှက်အမည် မှည့်ထားသူ၊ မြွေအမည် မှည့်ထားသူ၊ ကျေးကျွန်အမည် မှည့်ထားသူတို့နှင့် လက်မထပ် အပ်ပေ။

ဖြောင့်တန်း ကြော့ရှင်းသော ကိုယ်၊ လှပသော အမည်နာမ၊ ဟင်္သာနှင့် ဆင်မကဲ့သို့ သွားတတ်သော၊ နူးညံ့သော အမွှေးအမှင်၊

mgyoe.com

လှပ စေ့စပ်သော သွား၊ နူးညံ့ ပျော့ပျောင်းသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိသူ သတို့သမီးတို့နှင့် ထိမ်းမြားအပ်၏။

သမီးကညာသည် ဥတုရာသီ ရောက်ပြီးနောက် သုံးနှစ်တိုင် လင်ရှာပြီးလျှင် မိမိနှင့်တူသော လင်ကို ရယူရ၏။ တစ်လ တစ်ကြိမ် ရာသီလာခဲ့လျှင် သုံးနှစ်တွင် ၃၆ ကြိမ် လာပြီးမှ အိမ်ထောင် ပြုရာသည်။

မိန်းကလေး၊ ယောက်ျားကလေးတို့သည် တစ်သက်လုံး အပျို လူပျို အဖြစ်ဖြင့် နေလိုပါက နေပါစေ။ သို့ရာတွင် မိမိနှင့် ဂုဏ်၊ သဘာဝ မတူသူနှင့် ဘယ်အခါမျှ အိမ်ထောင်မပြုရာ။ လင်နှင့်မယား အခါခပ်သိမ်း ကြည်သာရွှင်ပြနေကြသော အမျိုး၌ ရွှင်ပျော်ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် အကျော်အစော တည်နေ၏။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆန့်ကျင်ခြင်း၊ ခိုက်ရန်များခြင်း၊ ဖြစ်နေသောအမျိုး၌ ဒုက္ခများခြင်း၊ ဥစ္စာမဲ့ခြင်း၊ ကဲရဲ့ ရှုတ်ချခြင်းများ တည်နေ၏။

အဖ၊ အဖိုးတို့ သွားသော လမ်းဖြင့် သားသမီးတို့လည်း သွားရ၏။ သို့ရာတွင် သူတော်ကောင်း အဖ၊ အဖိုး ဖြစ်မှသာ သူတို့လမ်းကို လိုက်ရ၏။ အဖ၊ အဖိုးတို့ သူမိုက်ဖြစ်ခဲ့သော် သူတို့လမ်းအတိုင်း ဘယ်အခါမျှ မလိုက်ရာ။

အမျိုးညံ့၌ မွေးဖွားလာသော်လည်း ဗြဟ္မဏ၊ ခတ္တိယ၊ ဝေဿကဲ့သို့သော ဂုဏ်၊ အမှု၊ သဘောတရားနှင့် ပြည့်စုံပါလျှင် သူသည် ဗြဟ္မဏ၊ ခတ္တိယ၊ ဝေဿပင် ဖြစ်ရာသည်။ အမျိုးမြတ်၌ မွေးဖွားသော် လည်း ထိုကဲ့သို့သော ဂုဏ် စသည်နှင့် မပြည့်စုံပါလျှင် ထိုဗြဟ္မဏ စသည်တို့သည် အမျိုးညံ့ ဖြစ်သွားရာသည်။

မိမိ၏အိမ်သူ ဇနီးနှင့်သာ နှစ်သက်မြတ်နိုး၍ ဥတုရောက်သော အချိန်၌သာ ကာမစပ်ယှက်သော အိမ်ရာထောင်သူသည် လည်း ဗြဟ္မစာရီ (လူပျို) သဖွယ်ပင် ဖြစ်၏။

ယောကျ်ားသည် မိန်းမ၊ မိန်းမသည် ယောကျ်ားနှင့် အချင်းချင်း နှစ်သက်မြတ်နိုးသော အမျိုး၌ အလုံးစုံသော ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာနှင့် အစိုးရခြင်းသည် တည်နေ၏။ လင်မယားချင်း မသင့်မတင့် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားသော အမျိုး၌ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဖြစ်ပွားနေတတ်၏။ မိန်းမသည် ယောကျ်ားအား မမြတ်နိုးဘဲ ယောကျ်ား၏ စိတ်ရွှင်လန်းအောင်မပြုလျှင် ကာမဂုဏ်လည်း မဖြစ်နိုင်။ မိန်းမ၏ စိတ်နှလုံး ရွှင်ပြုံးရာ၌ တစ်အိမ်လုံး ရွှင်ပြုံးကြ၏။ စိတ်ညစ်ညူးရာ၌ တစ်အိမ်လုံး စိတ် ညစ်ညူးကြရ၏။

ဖခင်၊ အစ်ကို၊ လင်နှင့် မတ်တို့အား ရိုသေလေးစားခြင်းနှင့်တကွ အဝတ်တန်ဆာတို့ဖြင့် ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်စေရာ၏။ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာကို လိုလားသူတို့ ဤသို့ ပြုရာသည်။

အိမ်သူဇနီးအား လေးစားရိုသေသော အိမ်၌ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောယောကျ်ားဖြစ်၍ နတ်သားအမည်ကို ခံယူကာ ရွှင်ပျော်စွာ ချမ်းသာသုခ ခံစားရ၏။ ဇနီးကို မရိုသေသော အိမ်၌ အလုံးစုံသော အမှုကိစ္စတို့ အကျိုးမဲ့ ဖြစ်ကုန်၏။

မိန်းမတို့ သောကဗျာပါရဖြင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ ခံစားနေကြရသော အိမ်၌ အမျိုးအနွယ် မကြာမီ ပျက်စီးရ၏။ မိန်းမများ ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်စွာနေရသော အိမ်၌ အမြဲ စည်ပင်တိုးတက်၏။ ထို့ကြောင့် စည်းစိမ်ချမ်းသာ အစိုးရခြင်းကို လိုလားသော ယောကျ်ားတို့သည် အခွင့်အခါသင့်တိုင်း မိန်းမတို့အား အဝတ်တန်ဆာတို့ဖြင့် ချီးမြှောက်လေးစားခြင်းကို ပြုရာ၏။

မိန်းမသည် ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းစွာဖြင့် အိမ်မှုကိစ္စတို့တွင် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည် ဖြစ်၍ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို သိုမှီးသိမ်းဆည်းရာ၏။ သင့်တော်သလို သုံးစွဲရာ၏။ အစားအသောက်တို့ကို ဆေးသဖွယ် ဖြစ်အောင် စီရင်ရာ၏။ အသုံးစရိတ်ကို လင်ယောကျ်ား စသူတို့အား ပြုရာ၏။

မြတ်သော မိန်းမ၊ အထူးထူး အပြားပြားသော ရတနာ၊
အတတ်ပညာ၊ သစ္စာ၊ သန့်ရှင်းခြင်း၊ ကောင်းစွာပြောဆိုခြင်း၊
အထူးထူးသော လက်မှု၊ စက်မှု ပညာတို့ကို ရရာဒေသ၊ ရရာ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထံမှ ယူရာ၏။

အခါခပ်သိမ်း ချိုသာမှန်ကန်သော စကားကို ပြောဆိုရာ
သည်။ မနှစ်လိုဖွယ်သော မှန်ကန်သော စကားကို မဆိုရာ။
သူတစ်ပါး အကြိုက်ကို လိုက်ပြီး မုသားမဆိုရာ။ အခါခပ်သိမ်း
ယဉ်ကျေးသော လူအားလုံး ကျေးဇူးများသော စကားကို ဆိုရာ
သည်။ အပြစ် မရှိဘဲလျက် တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူနှင့်မျှ
ငြင်းခုံခြင်း မပြုရာ။ သူတစ်ပါး ကျေးဇူးများမည် ဖြစ်ပါက
မနှစ်လိုစေကာမူ မပြောဘဲ မနေရာ။

ညဉ့် ၄ ပဟိုရ်တွင် အိမ်ရာမှ ထ၍ ကိုယ်လက်သုတ်သင်မှုကို
ပြုပြီးနောက် တရားနှင့် စိပွားချမ်းသာ၊ အနာရောဂါ၏ လက္ခဏာ
နှင့်ဘုရားကို အာရုံပြုရာ၏။ ဘယ်အခါမျှ မတရားမှုကို မပြုရာ။

ပြုအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုသည် အကျိုးမပေးဘဲ မနေချေ။
မကောင်းမှု ပြုဆဲ၌ အကျိုးမပေးသေး၍ သူမိုက်တို့သည် မကောင်းမှု
ပြုခြင်းမှ ကြောက်ရွံ့ခြင်း မရှိကြချေ။ သို့ရာတွင် ထိုမကောင်းမှုသည်
တဖြည်းဖြည်း သင်၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အရင်းအမြစ်ကို
ဖြတ်တောက်နေပြီဟု မှတ်ရာ၏။

မသူတော်သည် သူတော်ကောင်းတရား၏ ဥပဒေသကို
ဖောက်ဖျက်လျက် တိုးပွားလာကာ အကောင်းတို့ကို တွေ့မြင်၏။
ထို့နောက် မကြာမီပင် အမြစ်ပြတ်ပြီးသော သစ်ပင်သည် ပျက်စီး
ရလေ၏။

ဤကား သက္ကတ ဘာသာ မနုဓမ္မသတ်မှ ကောက်နုတ်ချက်
ဖြစ်၏။ ဗြဟ္မဏဝါဒတွင် ဝေဒမှတစ်ပါး အလွန်ကြီးကျယ် ခမ်းနား

သော ကျမ်းမြတ်တစ်ဆူ ဖြစ်၏။ အချုပ်မှာ အမျိုးလေးပါး ရှိသော မနုဿတို့၏ ကျင့်စဉ်နိတိ ဖြစ်၏။ လူတို့၏ လူ့ကျင့်ဝတ်ပင်တည်း။ ဥပဒေ ဆိုသည်မှာလည်း လူ့ကျင့်စဉ်ပင် မဟုတ်လော။ မနု ဆိုသည်မှာ လူ၊ ဓမ္မကား ကျင့်စဉ် တရား၊ သတ်=သတ္တက ကျမ်းဂန် ဖြစ်သည်။ လူ့ကျင့်စဉ် ကျမ်းဂန် စာအုပ်ပင်တည်း။

ဟိန္ဒူဘာသာဖြင့် အတန်ကျယ်ပြန့်စွာ ရှိသော မဟာရာဇ မနု အကြောင်းကို ဤတွင် လိုအပ်သမျှ ကောက်နုတ် ပြန်ဆိုလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ မနုနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာတို့၏ ရှေးအစဉ်အလာ အယူအဆ နှင့် ဟိန္ဒူတို့၏ အယူအဆကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာရန်အတွက် ဖြစ်၏။ ရှေးလူတို့သည် မည်သည့် အကြောင်းအရာမဆို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းအောင် ဥပမာ ပုံဆောင်ပြီး ညွှန်ပြလေ့ရှိ၏။ ကာလကြာမြင့် သောအခါ ထိုတင်စားချက်တို့မှာ တစ်ရံသောအခါက အဟုတ်တကယ် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့်အသွင် ဖြစ်သွားကုန်၏။ အကယ်၍ တင်စားချက်ကို သိပါမူကား ထိုအတွက် ပြဿနာ မဖြစ်ချေ။ အသားကိုရွေးပြီး အေးအေး သုံးဆောင်နိုင်လေသည်။

မနု ဆိုသည်မှ မနုဿ လူသားဖြစ်ကြောင်း ရှေ့ပိုင်းက ပြောပြ ခဲ့၏။ ဤဟိန္ဒူဝါဒတွင် ဗြဟ္မာကြီးက သူ့သား မနုအား လူကို ဖန်ဆင်း ရန် တာဝန်ပေး၏။ သူသည် ဗြဟ္မာကြီး၏ အမိန့်အရ လူတွေကို ဖန် ဆင်း၏။ သို့မဟုတ် လူဖြစ်အောင် လုပ်၏။ မနုက မနုဿတွေကို ဖြစ်စေ၏။ စင်စစ် မနုမှာ မနုဿပင် ဖြစ်၏။ မနုဿဖြစ်သော မနုက လူ့ကျင့်ဝတ်ဖြစ်သော မာနဝ ဓမ္မသတ္တခေါ် ဓမ္မသတ်ကို ချမှတ်ပေး၏။ လူက လူ့ကျင့်ဝတ် ဥပဒေ ပြုလုပ်ခြင်းပင်တည်း။

လူပြုသော လူ့ကျင့်စဉ်ကို လူတို့ လေးစားမြတ်နိုးစွာ လိုက်နာ ကြစေရန် မနုကို အဆန်းတကြယ် အံ့ဩဖွယ် ဖန်ဆင်းလိုက်ခြင်း ဖြစ် ၏။ မနုကို မနုဿတွေ လေးစားမြတ်နိုးလေမှလည်း သူပြုသော မာနဝ

ဓမ္မကျမ်းစာ ညွှန်ပြသည့်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးပေမည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခင်မှ တရားကို မင်သည်ဟူသော စကားအတိုင်းပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လူဖြစ်သော မနုကို ဟိန္ဒူကလည်း သူတို့ အယူဝါဒနှင့်၊ မြန်မာတို့ ကလည်း မိမိတို့ အယူဝါဒနှင့် ဖက်စပ်ပြီး ထူးထူးထွေထွေ တန်ဆာ ဆင်ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထို့နောက်တွင်မူ မနု၏ ဓမ္မသတ် ဥပဒေ အချက်တို့ကိုပင် ဥပမာ ပုံသက်သေများ ထုတ်ဆောင်ပေးလာကြသည်။

ဤစာအုပ်မှာ ဓမ္မသတ်မှ ဖြတ်ထုံးဖြစ်သော ပုံသက်သေ အချို့ကို စုပေါင်းဖော်ပြထား၏။ မနုဓမ္မသတ်တွင် “ဘဏ္ဍာဂါရိက ဖြစ်သော ဥစ္စာနဲ့ အိမ်ရှင်သည် နံ့သောသူ လာယူမှတည်း ပေးရာသည်။ နံ့သော ဥစ္စာကို ယူတုံသော်လည်း နံ့သောသူလည်းကောင်း ယူရာ၏” ဟု ဥပဒေသ လာရှိ၏။ ယင်းဓမ္မသတ် ဥပဒေသကို ပုဏ္ဏားခုနစ်ယောက်တို့ ဥယျာဉ် သည် လင်မယားထံ ငွေခြောက်ရာနံ့သော အမှု၏ဖြတ်ထုံးဖြင့် ပုံ သက်သေ ပြ၏။ ဤပုံသက်သေတို့ကိုလည်း တစ်ရံသောအခါက တကယ် အမှန် ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု တထစ်ချ ပြောမပြနိုင်ချေ။ ထို့ပြင် ယုတ္တိမရှိဟု လည်း ပြဿနာ မလုပ်သင့်ချေ။ ဤပုံသက်သေ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဥစ္စာနံ့သော ဓမ္မသတ် ဥပဒေသကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်ရန်အတွက် ဖြစ်၏။

မနုဓမ္မသတ်တွင် လာသော ဤဥစ္စာနံ့သော ဥပဒေသမှာ စာလုံး မများလှပါ။ သို့ရာတွင် မည်သူမျှ အလွတ် ကျက်မှတ်ထားချင်မည် မဟုတ်ချေ။ ထို့ထက် စာလုံးပေါင်း အဆများစွာ သာလွန်သော ဖြတ်ထုံး ပုံသက်သေကိုကား တစ်ခါ ကြားနာဖူးရုံဖြင့် တစ်သက်လုံး မှတ်မိသွား နိုင်သည်။ အကြောင်းကား ပုံသက်သေမှာ ဓမ္မသတ် ဥပဒေသကို အလင်္ကာဖြင့် တန်ဆာဆင်ကာ ရသ ဖော်ထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ထပ်၍ ဆိုရသော် ဓမ္မသတ်၏ ဥပဒေသတို့မှာ ယုတ္တိလျှင် သာဓကတို့ ဖြစ်၏။ ယင်းတို့သည် ယုတ္တိရှိ၏။ သဘာဝ ယုတ္တိလျှင် ကိုးစားရာ၏။

ဖြတ်ထုံး ပုံသက်သေတို့ကား ယုတ္တိမရှိသည်က များ၏။ ယင်းတို့ကို ယုတ္တိဖြင့် မစဉ်းစားသင့်ချေ။ အကယ်၍ ယုတ္တိကို ဦးစားပေးပါက လည်း ဤမျှ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။

ကမ္ဘာအရပ်ရပ် လူမျိုးအသီးသီးတွင် ဤသို့သော ပုံသက်သေများ ရှိကြ၏။ သို့ရာတွင် သူတို့သည် ပုံသက်သေကို ပုံသက်သေအဖြစ် သိ ကြသည်။ သဘာဝ ယုတ္တိ စသည်တို့ဖြင့် ဟုတ္တိပတ္တိ မလုပ်ကြချေ။ မြန်မာတို့ကား လွန်စွာ ခေတ်မီသူများဖြစ်၍ ဤကဲ့သို့ ယုတ္တိမရှိသော ပုံသက်သေမျိုးကို အရမ်း လက်မခံလိုကြချေ။ မျက်စိမှိတ်ပြီး မယုံချင် ကြပေ။ ထို့ကြောင့် ပုံသက်သေ ဆိုသည်မှာ တကယ်မဟုတ်ပါ။ ဥပမာ ပုံဆောင်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်ဟု အထပ်ထပ် အခါခါ မှာနေရခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ယုတ္တိရှိသော ဓမ္မသတ်တို့ကား ငြီးငွေ့စရာ ဖြစ်၍ မဖတ်မရှုကြချေ။

စင်စစ်မှာလည်း သာမန်ရိုးရိုး လူတစ်ယောက်သည် ဓမ္မသတ်ကို မဖတ်ချင်ပေ။ ယင်းကို ဖတ်ရသည်မှာ ဆေးအညွှန်းစာကို ဖတ်ရဘိသို့ ငြီးငွေ့စရာ ကောင်းလှပါ၏။ ဆေးခါးကြီးကို နှစ်၍ မျိုရသကဲ့သို့ ဝန်လေးလှ၏။ သို့ရာတွင် သက်ဆိုင်သူတို့ကား အချက်ကောင်း တစ် ကွက်ကို လက်ခနဲ တွေ့လိုက်ရလျှင် ရုတ်တရက် မှိုကျင်းကို တွေ့ရ သော နွားကျောင်းသားကဲ့သို့ ရွှင်မြူးသွားပေမည်။ သို့ရာတွင် သက်ဆိုင် သူကား အဘယ်မျှ ရှိလေသနည်း။ သက်ဆိုင်သူ အရေအတွက်ကို ဓမ္မ သတ် စာအုပ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော စောင်ရေဖြင့် အကဲဖြတ်နိုင်၏။ ဤ တွင် ကင်းဝန်မင်းကြီး၏ သမ္မဟုဒ္ဓိဓမ္မသတ်ချုပ်မှ မြန်မာတရား လမ်း ဓမ္မသတ် အချိုးနိဒါန်းကို ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ စမ်းကြည့်ပါဘိ-

ဤမြန်မာ တရားလမ်းဖြစ်သော ဓမ္မသတ်ကျမ်းသည်ကား ဗုဒ္ဓ ဘာသာ သာသနာ၏တည်ရာ တိုင်းပြည်အရပ်ရပ်တို့၌ ထီးနန်း မင်း အဆက်ဆက် မပျက်သုဉ်းဆောင် စီရင်ရာဖြစ်သော ဓမ္မသတ် အရပ်

ရပ် ထွက်ဆိုကုန်သော တရားအပေါင်းတို့တွင် ထုတ်ပြန်တော်မူသော အမိန့်တော်ပြန်တမ်း အက်ဥပဒေ တရားလမ်းတို့နှင့် မဆန့်ကျင်သော တရားမျိုး အပေါင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ထုတ်နုတ်၍ စီမံရန် ဓမ္မသတ် အစောင်စောင်တို့၏ နိဒါန်းသည် အမည်အားဖြင့် ကွဲပြား ထွက်ဆိုကြ ကုန်၏။ ထိုသို့ ကွဲပြားခြင်း ရှိသောကြောင့် အရပ်ရပ် နိဒါန်းထွက် ဓမ္မသတ်ကျမ်း၏ အမည်ကို ကုန်စင်အောင် စုပေါင်း၍ စာရင်းအားဖြင့် ပြပေအံ့။

- (၁) မနု ဓမ္မသတ်၊ (၂) မနောသာရ ဓမ္မသတ်၊ (၃) မာနုဿိက ဓမ္မသတ်၊ (၄) အတိတြာမင်း ဓမ္မသတ်၊ (၅) ဒွတ္တပေါင်မင်း ဓမ္မသတ်၊ (၆) ဇာလီမင်း ဓမ္မသတ်၊ (၇) ဓမ္မဝိလာသ ဓမ္မသတ်၊ (၈) ကိတ္တိ ဓမ္မသတ်၊ (၉) ဖြူမင်း ဓမ္မသတ်၊ (၁၀) ဝါရီရူမင်း ဓမ္မသတ်၊ (၁၁) ဟံသာဝတီ တရားသူကြီးတို့ စီမံသော အနန္တညာဏချီ ဓမ္မသတ်၊ (၁၂) ရာဇမဏိ စူဠာမင်းလက်ထက် တိပိဋကကာလင်္ကာရ ဆရာတော် စီရင်သော ဓမ္မသတ်၊ (၁၃) မနော ဓမ္မသတ်၊ (၁၄) နိစ္ဆယတ္ထ ဝိဘာဝနီ အမည်ရှိသော ဓမ္မသတ်၊ (၁၅) ပါသာဒ ဓမ္မသတ်၊ (၁၆) အာဒါသ ဓမ္မသတ်၊ (၁၇) ဝေတာလ ဓမ္မသတ်၊ (၁၈) ဆင်ဖြူရှင် ဓမ္မသတ်၊ (၁၉) နန်းတောင်းမင်း ဓမ္မသတ်၊ (၂၀) သီဟိုဠ် ဓမ္မသတ်၊ (၂၁) ဗာလ ဗောဓန ဓမ္မသတ်၊ (၂၂) သတ္တ ဗျာပါဒ ဓမ္မသတ်၊ (၂၃) အနုပေတ ဓမ္မသတ်၊ (၂၄) ဓမ္မသတ် ကွန်ချာအမည်ရှိသော ၄ စောင်ချုပ် ဓမ္မသတ်၊ (၂၅) ဆင်ဖြူများရှင် မင်းတရား တောင်းပန်၍ ဓမ္မသတ် ၉ စောင်မှ အညီဆိုသော တရားကို တစ်ပေါင်းတည်း စီမံသော ၉ စောင်ချုပ် ဓမ္မသက်၊ (၂၆) မောဟဝိစ္ဆေဒနီ ဓမ္မသတ်၊ (၂၇) ရာဇမဏိ စူဠာ စေတီ ဒါယကာ လက်ထက် အမေးတော် ပုစ္ဆာကို မနုရာဇာ အမတ် ဖြေဆို သော ကိုင်းစား မနုရာဇာ လျှောက်ထုံး (မဟာရာဇသတ်ခေါ်သည်။)၊ (၂၈) နံပါတ် ၂၇ လျှောက်ထုံးကို ပါဠိ အနက်အားဖြင့် တရားသူကြီး

မင်း ဝဏ္ဏဓမ္မ မင်းလက်ဝဲသုန္ဒရတို့ စီမံသော ဝိနိစ္ဆယ ပကာသနီ မိတ်
 လင်စုံ၊ (၂၉) ရဟန်း သာမဏေတို့နှင့် လူတို့ ရှုတ်ထွေးသော တရား
 ဘုရားစေတီ၊ ကျောင်းကန်၊ ဝတ်မိုး မြေတရားကို ဆုံးဖြတ်ရာဖြစ်သော
 အတုလဆရာတော် ဖြတ်ထုံး၊ (၃၀) ဓမ္မဝိလာသ မနုရင်းကို တွင်းလင်း
 ဝန်ကြီး စီမံသော မနုရင်း ဓမ္မသတ်လင်္ကာ၊ (၃၁) ဓမ္မသတ် အစောင်
 စောင်တို့မှ ထုတ်ဆောင်အပ်သော အရပ်ရပ် နည်းနာဖြင့် တန်းဆာ
 ဆင်အပ်သော ပညာရှိတို့ အကြိမ်ကြိမ် စီရင်ပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်သော မနု
 သာရ ရွှေမျဉ်း ဓမ္မသတ် ဆယ်တွဲ၊ (၃၂) နံပါတ် ၃၁ ဓမ္မသတ်ကို မင်း
 အဆက်ဆက် နှစ်သက်သုံးဆောင်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် အကျယ်ချဲ့ထုတ်
 ၍ တရားသူကြီးမင်း ဝဏ္ဏဓမ္မ စီမံသော မနုဝဏ္ဏနာ ဓမ္မသတ် ဆယ်တွဲ၊
 (၃၃) ယခု မြန်မာ ရွှေနန်းရှင်ဘုရားလက်ထက်တော် အရပ်ရပ် ဓမ္မသတ်
 ထွက်ကို ညှိ၍ အကျဉ်းအားဖြင့် စီမံသော အခွသံခိပ် ဓမ္မသတ်လင်္ကာ။

အထက် ရေးပြအပ်သော ဓမ္မသတ် အပေါင်းတို့တွင် ဓမ္မသတ်
 နံပါတ် ၂၅ ဖြင့် ပြအပ်သော ၉ ဆောင်ချုပ် ဓမ္မသတ်အားဖြင့် စီရင်ရာ
 သည်။ ထိုဓမ္မသတ်မှ ကြွင်းသော တရားအပေါင်းကို နံပါတ် ၃၁ ထီး
 နန်းမင်း အဆက်ဆက် နှစ်သက်၍ အတည်ပြုသော မနုသာရ ရွှေမျဉ်း
 ဓမ္မသတ်အတိုင်း စီရင်ရာသည်။ မနုဝဏ္ဏနာဓမ္မသတ်မှ ကြွင်းသော
 တရားမည်သည် မရှိရာ။ အကယ်၍ ကြွင်းကျန်ရှိခဲ့လျှင် ပါဠိ ပါဠိနှင့်
 ခိုင်မာလုံလောက်သော ဝိနိစ္ဆယ ပကာသနီ၊ မောဟ ဝိစ္ဆေဒနီ ဓမ္မသတ်
 တို့ဖြင့် စီရင်ရာသည်။ ထိုမှကြွင်းသော တရားအပေါင်းတို့ကို များသော
 ဓမ္မသတ်အားဖြင့် စီရင်ကုန်ရာသည်။

ဤကောက်နုတ်ချက်တွင် ဓမ္မသတ် ၃၃ စောင် တွေ့ရသည်။ ထို
 ၃၃ စောင်တွင် ဘယ်နှစောင် ပုံနှိပ်ပြီးရှိခဲ့သနည်း။ စာရှုသူသည် ဤ
 စာရင်းမျှကိုပင် အဘယ်မျှ စိတ်ဝင်စားစွာ ဖတ်ခဲ့သနည်း။ ဆေးစာကို
 အကြောင်းမရှိဘဲ မဖတ်ချင်သလိုပင် ဓမ္မသတ်ကို အကြောင်းမရှိဘဲ

မဖတ်ချင်ကြပေ။ သို့ရာတွင် မဖတ်ဘဲနေ၍ကား မဖြစ်ချေ။ ဓမ္မသတ်ဆိုသည်မှာ လူ့စည်းကမ်း ဖြစ်သည်။ လူသည် လူ့စည်းကမ်းကို သိရမည်။ လိုက်နာကျင့်သုံးရမည်။ လူနှင့် တိရစ္ဆာန် ခြားနားချက်မှာ စည်းကမ်းပင် ဖြစ်၏။ လူသည် စည်းကမ်းနှင့်နေသော သတ္တဝါ အမြတ်စားဖြစ်၏။ စည်းကမ်းရှိ၍လည်း အမြတ်စားဖြစ်၏။ သို့မဟုတ်က တိရစ္ဆာန်နှင့် ဘာမျှ ခြားနားလှမည် မဟုတ်ချေ။

ထက်မြက်သော ပညာရှိကြီးတို့သည် လူ့စည်းမျဉ်း ဖြစ်သော တရားဥပဒေ ဓမ္မသတ်ကို လူတို့ဖတ်ချင်အောင် ကြံဆောင်ခဲ့ကြ၏။ ယင်းသည်ကား ဓမ္မသတ် ဖြတ်ထုံး ပုံဝတ္ထုတို့ဖြစ်၏။ ယင်းတို့ကား ချစ်စရာ ကောင်းလှပါသည်။ အပြင်သွယ်နွဲ့ ကြောစိမ်းလဲ့နှင့် ဆွဲသုံးနှစ်ဝင် အပျိုစင်နှယ် ချစ်ဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။ လူတို့ လူ့ကျင့်ဝတ် ဓမ္မသတ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဗဟုသုတ ရကြစေရန် ရှေးပညာရှိများ စီရင်ထား၍ လူတိုင်း လေ့လာထိုက်၏။

ရဟန်းတော်တို့၏ အသက်မှာ ဝိနည်းဖြစ်၏။ ဝိနည်းအတိုင်း ကျင့်သောသူကို ရဟန်းဟု ခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ဝိနည်းဖြင့် သိရ၏။ လူတို့၏ အသက်ကား ဓမ္မသတ်ဖြစ်၏။ တရားဥပဒေ ဓမ္မသတ်နှင့် ညီညွတ်သောသူသာ လူဖြစ်သော လူဖြစ်၏။ သို့မဟုတ်က လူသည် တိရစ္ဆာန်နှင့် ဘာမျှ ခြားနားတော့မည် မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိတို့သည် လူတို့အတွက် လူ့ (မနု) ဓမ္မသတ်ကို စီရင်ကြရခြင်း ဖြစ်၏။ လူတို့ လေ့လာလိုက်နာ ကျင့်သုံးရန်ပင် ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဓမ္မသတ်တို့မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ် မကောင်းချေ။

အကြင်သူတို့သည် နှံအပ်သော ဥစ္စာကို အရေအတွက်အချိန် အမှတ်အသားထား၍ နှံအပ်ခြင်းကို ပြုကုန်ရာ၏။ အပ်နှံခံသော သူသည် အတွင်းထားသင့်သည်ကို အပ၌ ထားခြင်းကြောင့်

အပ်နှံသော ဥစ္စာပျောက်ဆုံးချေသော် ဥစ္စာရှင်သို့ အစားလျော်ပေး
ရချေ၏။

သူတထူးတို့ ယုံကြည်အပ်နှံသော ဥစ္စာကို အပ်နှံရင်း သူ၏
လက်သို့ ပေးသွင်းလျက် အခြားသူသို့ တစ်ဆင့်ပေး၍ ဥစ္စာရှင်
မရမှု အပ်နှံရင်း ပစ္စည်းကို လက်ခံသူ ပေးလျော်ရချေ၏။

ဤကား ဓမ္မသတ်စကားဖြစ်၏။ ဤစကားကို ဓမ္မဝိလာသ ဖြတ်ထုံး
တွင် ဥယျာဉ်သည် လင်မယားထံ ပုဏ္ဏားတို့ ဥစ္စာနှံသော ဖြတ်ထုံး
ပုံဝတ္ထုဖြင့် သရုပ်ဖော်ထား၏။ ပုံဝတ္ထုမှာ ထို့ထက် ဆယ်ဆမက များ
ပြားကျယ်ဝန်းသော်လည်း တစ်ခါကြားရုံဖြင့် တစ်သက်လုံး မှတ်သား
မိလေသည်။ အကြောင်းကား စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်း၍ ဖြစ်၏။ ဓမ္မ
သတ်ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းအောင် ပုံဆောင်နိုင်သည်မှာ အဘယ်
မျှ ထွန်းပြောင်သော ဉာဏ်ရောင်တို့ပေးနည်း။ ဤကဲ့သို့သော ပုံဝတ္ထု
ကို အနှစ်တစ်ရာတွင် တစ်ခုရဖို့ မလွယ်ချေ။ ဤတွင် ပုံဝတ္ထု အတော်
များများ ပေါင်းစု၍ထားရာ အဘယ်ကာလက နှစ်ပေါင်း ဘယ်မျှကြာ
မြင့်ခဲ့လေသနည်း။ ကမ္ဘာပေါ်စကို မှန်းဆရမည့်အထိ ဖြစ်၏။ ထို့
ကြောင့် ယင်းပုံဝတ္ထုတို့မှာ ပိုပြီး မြတ်နိုးဖွယ် ကောင်းသည်။ နှစ်ပေါင်း
တစ်ထောင်ကြာမှ တစ်ကြိမ်သာပွင့်သော အာသာဝတီ နွယ်နီနတ်ပန်း
ကို နတ်တို့ မြတ်နိုးသည်ထက် ဤပုံဝတ္ထု ဓမ္မသတ် အနှစ်စုတို့ကို လူ
တို့ မြတ်နိုးသင့်၏။ မြတ်နိုးသလောက်လည်း အကျိုးရောက်နိုင်၏။

ဖျော်ဖြေမှုလည်းဖြစ်၊ ပညာလည်း ရစေနိုင်သော ပုံဝတ္ထုမျိုးမှာ
ရှားမှရှားသည်။ ဤပုံဝတ္ထုတို့ကို ဖျော်ဖြေမှုအဖြစ်လည်း ဖတ်ရှုနိုင်၏။
အပျင်းပြေမည်။ အပန်းပြေမည်။ အကြံဉာဏ် ရမှုအတွက်လည်း အလို
အလျောက်ပင် ဖြစ်လာမည်။ ထို့ပြင် စာပေသမားကလည်း စာပေ
သမိုင်း အမြင်နှင့် ဖတ်နိုင်၏။ တရားဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သူက
လည်း ဥပဒေ အချက်အလက် လျှို့ဝှက်ချက်ကို ထုတ်ဆောင်နိုင်သည်။

ဘာသာရေးသမားကလည်း ဘာသာရေး အခြေအနေကို သုံးသပ်နိုင်
သည်။ ထိုမှတစ်ပါး နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ စိတ်
ပညာ အစရှိသော ရှုထောင့်အထွေထွေဖြင့် လေ့လာနိုင်သည်။

တစ်ရံသောအခါ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ကမ္ဘာကျော် စာဆိုတော်ကြီး
ဒေါက်တာတဂိုးက စာပေရေးသားမှုအတွက် ဝေတာလ ပုံဝတ္ထုနှင့်
သီဟာသန ပုံဝတ္ထုတို့ကို ကြည့်ရှုရန် တိုက်တွန်းဖူး၏။ ဝေတာလ ပုံ
ဝတ္ထု ဟူသည်မှာ ကင်းဝန်မင်းကြီး၏ ဓမ္မသတ် စာရင်းအမှတ် ၁၇
တွင် ပါသော ဝေတာလ ဓမ္မသတ်ပင် ဖြစ်၏။ ယင်းဓမ္မသတ် ဟူသည်
မှာလည်း ဤစာအုပ်တွင် အပြည့်အစုံ ဖော်ပြထားသော ကြမ္မာဒိုက်
မင်းကြီး ဖြတ်ထုံးဖြစ်၏။ ဤတွင် ထိုမှတစ်ပါး ပုံဝတ္ထု အများအပြား
ပါဝင်နေပေရာ အဘယ်မျှ အားရဖို့ ကောင်းသနည်း။ မိမိလိုရာရာကို
အသာအယာ ထုတ်ယူသုံးဆောင်ကြပါကုန်။

* * *



၁။ ဓမ္မဝိလာသ ဖြတ်ထုံး

ဓမ္မဝိလာသ ဓမ္မသတ်ကို စီရင်သူမှာ ဒလ အရှင် သရီပုတြာ ဖြစ်၏။ သက္ကရာဇ် ၅၃၆ ခုနှစ် နန်းတက်သော ပုဂံပြည် နရပတိ စည်သူမင်းကြီးက ထိုအရှင်အား ဓမ္မဝိလာသတံဆိပ် ခပ်နှိပ်ပူဇော်၏။ တံဆိပ်အမည် ကို အစွဲပြု၍ ထိုအရှင်ပြုသော ဓမ္မသတ်ကို ဓမ္မဝိလာသ ဓမ္မသတ်ဟု ခေါ်တွင်ကြောင်းနှင့် မိုင်းခိုင်းမြို့စား မင်းကြီး ဇေယျသူက ပိဋကတ် သုံးပုံစာတမ်း၌ မိန့်ဆို၏။ ထိုအရှင်၏ အကြောင်းအရာ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကျဉ်းချုပ်ကို ရတနာပုရ စတုတ္ထမြို့တည် နန်းတည် မင်းတရားကြီး လက်ထက် အမတ်ကြီး မဟာဓမ္မသင်္ကြံ စီရင်သော သာသနာလင်္ကာရ စာတမ်းဖြင့် သိအပ်ပေသည်။

ထိုအခါ ဒလမြို့ကျေး ပဒိပ္ပဇေယျ (ပတိပ္ပတေယျ) ရွာသား သာရီပုတြာမည်သော သာမဏေကြီးတစ်ဦးသည် ပုဂံပြည်သို့ သွား၍ အာနန္ဒာမထေရ်ထံ ပဉ္စင်းခံပြီးလျှင် စာပေကျမ်းဂန်

သင်ကြား၏။ အမြင် များသည်၊ လိမ္မာသည်၊ စွမ်းရည်ရှိသည်ဟု ထင်ရှားကျော်စော၏။ ထို အကြောင်းကို နရပတိစည်သူမင်းကြီး ကြား၍ ဆည်းကပ်မည်ဟု စုံစမ်းစေသော် ခြေမဖျား ပြတ်ကြောင်းကို ကြားသဖြင့် အင်္ဂါကြီးငယ် မပြည့်စုံ၍ ဆရာရင်း မပြုလေ။ ပူဇော် သက္ကာရမျှသာ ပြုပြီးလျှင် ဓမ္မဝိလာသ ဟူသောအမည်ကို လှူ၍ ရာမညတိုင်းမှာ သာသနာကို ထွန်းလင်းအောင် ပြုပါဆို၍ ရာမညတိုင်းသို့ စေလွှတ်လိုက်၏။ ဓမ္မ ဝိလာသ မထေရ်လည်း ရာမညတိုင်းသို့ သွား၍ ဒလမြို့၌ များစွာသော ရဟန်းတို့ကို ဓမ္မဝိနယ ကျမ်းဂန်စာပေ သင်ကြားပေ၏။ ထို ဓမ္မဝိလာသ မထေရ်၏ အဝင်အပါ သံဃာကို သီဟိုဠ် အသင်းအပင်း သံဃာ ဟူ၍ မွန်တို့ ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။

ဓမ္မဝိလာသ တံဆိပ်ရ ရှင်သာရိပုတ္တကား သီဟိုဠ်ပြန် ရှင်အာနန္ဒာ ၏တပည့် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအရှင်၏ ဂိုဏ်းဂဏ အဖွဲ့ဝင်တို့ ကို သီဟိုဠ် အသင်းအပင်း သံဃာဟု ခေါ်ကြခြင်း ဖြစ်၏။ ဤကား စကားချပ် ဖြစ်၏။ ဓမ္မသတ်ပေါင်းချုပ် ကျမ်းပြု ကင်းဝန်မင်းကြီး ကမူ ဓမ္မဝိလာသ ဓမ္မသတ်ကို သက္ကရာဇ် ၄၅၅ ခုနှစ် နန်းတက်သော ပုဂံပြည်၌ အလောင်းစည်သူ မင်းကြီးလက်ထက်က စီရင်သည် ဖြစ်၍ မြန်မာ စကားပြင်ကျမ်းတို့တွင် ရှေးအကျဆုံး ကျမ်းစာ ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ဆိုလေသည်။ ဤစကားကို ယခုခေတ်သစ် ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင် က ဤသို့ မှတ်ချက်ချလေသည်။

ဓမ္မဝိလာသ မထေရ်သည် ဓမ္မသတ်ကျမ်းကို ပြုရာ ပါဠိဘာသာ ဖြင့် ရေးသား၍ ယခု ပုံနှိပ်သော ဓမ္မသတ်ကျမ်းကား ၎င်းကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားခြင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ အချို့ သော ဆရာတို့ အယူရှိကြသည်။ ဓမ္မဝိလာသသည် မွန် ဘုန်းတော်ကြီး ဖြစ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ မွန်ဘာသာဖြင့်

ဓမ္မဝိလာသ ဓမ္မသတ်ကျမ်း ရှိသည်ကို လည်းကောင်း ထောက်သော်
ထိုအယူကား ယုတ္တိရှိတန်ရာ၏။ ထို့ပြင် မြန်မာ ဓမ္မဝိလာသ
ဓမ္မသတ်ကျမ်းသည် စကားအသုံးအနှုန်း ဝေါဟာရ ရွှေ့ပြောင်း
ခြင်းကို ထောက်သော် ပုဂံခေတ်ကို မမီ၊ အနည်းငယ် နောက်
ကျမှ ရေးသားသောကျမ်း ဖြစ်သည်ဟုလည်း ယူဆရန်အကြောင်း
ရှိ၏။

ကင်းဝန်မင်းကြီး မြွက်ကြားသည်။ “ဓမ္မဝိလာသ ဓမ္မသတ်သည်
မြန်မာ စကားပြင် ကျမ်းတို့တွင် ရှေးအကျဆုံး ကျမ်းစာဖြစ်သည်”
ဟူ၏။

ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်က စဉ်းစားသည်။ “ဓမ္မဝိလာသ ဓမ္မ
သတ်ကျမ်းသည် ပုဂံခေတ်ကို မမီ၊ အနည်းငယ် နောက်ကျမှ ရေးသား
သော ကျမ်းဖြစ်သည်” ဟူသတည်း။

ဓမ္မဝိလာသ ဓမ္မသတ်ကျမ်းတွင် သုံးနှုန်းသော စကားလုံးတို့မှာ
ပုဂံခေတ် စကားလုံးတို့နှင့် လုံးဝတူညီခြင်းမရှိချေ။ အနည်းငယ်ပြောင်း
ရွှေ့လာသည်ကို တွေ့ရ၍ ပုဂံခေတ်အောက် အတန်ငယ် နောက်ကျသော
အခါမှ ရေးသော ကျမ်းဖြစ်ဟန်ရှိသည်ဟု ဦးဖေမောင်တင် မှန်းဆခြင်း
ဖြစ်၏။

ဦးဖေမောင်တင်၏ မှန်းဆချက်တွင် ဆက်လက်မှန်းဆရန် အချက်
အလက် အတန် ပါဝင်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ အသုံးအနှုန်း စကား
လုံး သာမညဖြင့် ခေတ်ကို သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်၍ မဖြစ်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။
ဥပမာ ယနေ့ လွတ်လပ်ရေး ကျောက်တိုင်တွင် ထုထွင်းထားသော
စကားလုံး အသုံးအနှုန်းတို့သည် ယေဘုယျအားဖြင့် ခေတ်သုံး ဝေါဟာ
ရ စကားလုံးတို့ချည်း မဟုတ်ချေ။ ယခုခေတ်မှာ မသုံးသော စကားလုံး
များ ပါဝင်နေသည်။ ထိုမှ ဝေါဟာရ အချို့ကို ကြည့်ပြီး ဤကျောက်
တိုင်သည် ပုဂံခေတ်နှင့် နီးစပ်သော ကျောက်တိုင်ဟု ဆုံးဖြတ်လျှင်

အတန် ကွာလှမ်းနေပေလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် ယနေ့ အချို့သူတို့၏ အသုံးအနှုန်းတို့သည် ရှေးသုံးလည်းမဟုတ်။ ယခု ခေတ်သုံးလည်း မဟုတ်ဘဲ အနာဂတ်အတွက် တီထွင်ချက်တို့ကိုလည်း တွေ့ရပေရာ အသုံးအနှုန်းသာမညာဖြင့် ခေတ်ကို ဆုံးဖြတ်ရန် လုံလောက်ခြင်း မရှိချေ။

သို့ဖြင့် ကင်းဝန်မင်းကြီး၏ ဓမ္မဝိလာသ ဓမ္မသတ်သည် မြန်မာစကားပြင် ကျမ်းတို့တွင် ရှေးအကျဆုံးဟု ဆိုသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တစ်ဖက်သတ် ခိုင်မြဲစေခြင်းနှင့် ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်၏ စကားကို ပယ်ဖျက်လိုခြင်းဟု မယူဆစေလိုပါ။ စဉ်းစားဖွယ် ရှိသည်ကို ဆက်လက် စဉ်းစားခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ယင်းစကားပြင်ကျမ်းမှာ အတော်ပင် ရှေးကျ၍ စကားပြေ၏ ပုံသက်သေအဖြစ် အကဲခတ်ကြရန် ဖြစ်၏။ ထိုတွင် ရှေးရိုးစဉ်လာ မြန်မာ ဓမ္မသတ်လည်း ထင်ဟပ်လျက်ရှိရာ ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်ပါလျှင် မြန်မာမှုအတွက် အဖက်ဖက်က အရောင်ထွက်နေသည်ကို တွေ့ရမည် ဖြစ်၏။

ဤတွင် ဓမ္မဝိလာသ ဓမ္မသတ်မှ ပုံသက်သေအချို့ကို ကောက်နုတ်ထားပါသည်။ ပုံသက်သေတို့မှာ ပုဂံခေတ်က ဝေါဟာရ စကားအသုံးအနှုန်း ဝါကျ ဖွဲ့ထုံးတို့ကို၎င်း၊ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံ၊ တရားဓမ္မသတ် ဖြတ်ထုံးနှင့် လူမှုရေး သမိုင်းတို့ကို၎င်း၊ ဖော်ပြလျက် ရှိကုန်၏။ လူမှုရေး သမိုင်းကို နှုတ်မှုပညာနှင့် လက်မှုပညာ နှစ်ရပ် တွဲစပ်လေ့လာသင့်သည်။ လွန်လေပြီးသော ခေတ်ဟောင်းကို ပြန်ပြောင်းလေ့လာရာတွင် ထိုစဉ်အခါက လူတို့၏ အသွင်သဏ္ဍန် ပုံဟန်ကို ပန်းချီ၊ ပန်းပု စသော လက်မှုပညာဖြင့် မှန်းဆရ၏။ ကြွင်းကျန်ရစ်သော ပန်းချီ၊ ပန်းပု စသည်တို့ဖြင့် ထိုစဉ်အခါက ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏ ပုံစံကို ခန့်မှန်းနိုင်၏။ နှုတ်မှုပညာ ဖြစ်သော စာပေ အမွေအနှစ်ဖြင့် ထိုအခါက လူတို့၏ စိတ်နေသဘောထားကို မှန်းဆရ၏။ ထိုခေတ်က သုံးနှုန်းသော စကားလုံးတို့ဖြင့် ထိုသူတို့၏ လှုပ်ရှားမှုကို စဉ်းစားလျှင် ပိုပြီး သဘာဝကျပေမည်။

ရုပ်ရှင်နှင့် ပြဇာတ် ဆရာတို့သည် ရာဇဝင် ဇာတ်လမ်းကို သရုပ်
ဖော်သောအခါ ရှေးသရောအခါက ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုနှင့် ပြောဆိုသုံးနှုန်း
မှုကို အထူး ဂရုပြုကြလေသည်။ အချို့သော သူတို့သည် ပုဂံ၊ သရေ
ခေတ္တရာ၊ စစ်ကိုင်း၊ ပင်းယ၊ အင်းဝ၊ ကုန်းဘောင် စသဖြင့် ခေတ်ကို
ပင် အသေးစိတ်ပြီး သရုပ်ဖော်ကြသည်။ ဤတွင်ဖော်ပြသော ပုံသက်သေ
တို့မှာ မူရင်းအတိုင်း ဖြစ်၍ တွေးခေါ် မှန်းဆနေဖွယ်ပင် မရှိချေ။
သဘာဝအတိုင်းပင် တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။ ယင်းတို့သည် ပုဂံခေတ်က
ခလေ့ထုံးစံ ယဉ်ကျေးမှု အစရှိသော လူမှုရေး သမိုင်းတို့ကို အဘယ်မျှ
ပြောပြနေပါသနည်း။ ခဲတံ အနီ၊ အပြာ တစ်ချောင်းကိုင်ပြီး လေ့လာ
မှတ်သားကြပါကုန်။

ဓမ္မဝိလာသ တံဆိပ်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းခံရသော ရှင်သာရိပုတြသည်
မနုဓမ္မသတ်ကို အမှီပြုပြီး ဓမ္မဝိလာသ ဓမ္မသတ်ကို စီရင်ခြင်းဖြစ်၏။
တစ်နည်း ဆိုရသော် ဓမ္မဝိလာသ ဓမ္မသတ်သည် မနုဓမ္မသတ်၏
အဖွင့်ဖြစ်၏။ မနုဓမ္မသတ်ကို ဓမ္မဝိလာသ ဓမ္မသတ် အမည်ဖြင့် ဖွင့်
ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ဤတွင် ယင်းအဖွင့်မှ ပုံသက်သေ အချို့ကို
ကောက်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ဥယျာဉ်သည် လင်မယားထံ ဥစ္စာနဲ့သောအမှု



ရှေးသောအခါ ပုဏ္ဏားခုနစ်ယောက်တို့သည် ဖုန်းတောင်းယာစကား
ပြုအံ့ဟု တစ်ပါးသောအရပ်သို့ လာ၍ ဗာရဏသီမင်း၏ ဥယျာဉ်
စောင့်အိမ်၌ တည်းနေလာ၏။ ဖုန်းတောင်းယာစကား ပြု၍လည်း ငွေ
ခြောက်ရာလျှင် ရသတည်း။ တစ်ယောက်တစ်ရာ မရှိသောကြောင့်
ဥယျာဉ်သည်တို့တွင်- “ငွေခြောက်ရာကို နှံ့ခဲ့ပါ၏။ ငါတို့ ခုနစ်ယောက်
တွင် ပါသော ဥစ္စာကို ငါတို့ ခုနစ်ယောက်စေ့မှ ပေးပါ။ ငါတို့ ခုနစ်

ယောက် မပါဘဲကို မပေးပါနှင့်” ဟု ဆို၍ နှံ့ခဲ့၏။ ဥယျာဉ်သည် လင်မယားလည်း- “ကောင်းစွ” ဟု ဆိုပေ၏။ ပုဏ္ဏား ခုနစ်ယောက်လည်း သွားလေကုန်၏။

ပုဏ္ဏား ခုနစ်ယောက်တွင် ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်မူကား ခရုသင်း မေ့ကျန်မှု၍ လာခဲ့၏။ တခေါ်မကသော အရပ်သို့ ရောက်လေမှ- “ခင်ပွန်းတို့ ခရုသင်း မေ့ရစ်ခဲ့သည်။ ဤတွင် ရပ်ပါလင့်ဦး” ဟူ၍ ဆိုခဲ့၍ ပြန်ပြန်လေ၏။ ထိုသို့ပြန်သော ပုဏ္ဏားငယ်ကို ဥယျာဉ်သည်တို့ မေးလင့်၏။ ပုဏ္ဏားငယ်လည်း ဆိုပေတုံ၏။ “အချင်း ဥယျာဉ်စောင့် ငါ့ခင်ပွန်း ပုဏ္ဏားတို့သည် ငါတို့ ပြန်မူလည်း ရှိအံ့၊ မပြန်မူလည်း ရှိအံ့၊ ငါတို့ဥစ္စာ ပါမိပါစေ ပြန်၍ ယူချေ စေလေသောကြောင့် ငါ ယူလာရသည်။ အလျင် ပေးလိုက်” ဟု တောင်း၏။

ဥယျာဉ်စောင့်သည် ရပ်လင့်၍ ကြည့်သော် ပုဏ္ဏားတို့ ရပ်လင့်သည် ကို မြင်၍ ရပ်နှင့်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် ခရုသင်း မေ့ခဲ့သည်ထင် နိုး၍ ပုဏ္ဏားလျင်စေဟု လက်ယပ်လင့်၏။ ပုဏ္ဏားငယ်လည်း- “အချင်းဥယျာဉ် သည် ထိုငါ့ခင်ပွန်း လျင်လျင်ယူခဲ့ လက်ယပ်သည်ကို မမြင်လော၊ လျင်လျင် ပေးလိုက်လော” ဟု ဆို၏။ ဥယျာဉ်သည် လင်မယားတို့လည်း ပုဏ္ဏားတို့ လက်ယပ်သည်ကို မြင်သောကြောင့် ဟုတ်စွာအမှန် ထင်နိုး၍ နှံ့သောဥစ္စာကို အလျင်ထုတ်၍ ပေးလိုက်၏။ ပုဏ္ဏားငယ်လည်း ဥစ္စာထုပ်ကိုယူ၍ သွားလျှင်လေ၏။

ပုဏ္ဏား ခြောက်ယောက်တို့လည်း ပုဏ္ဏားငယ် လိုက်သည်ကို မြင် လျှင် မင့်ဘဲ သွားနှင့်လေတုံ၏။ ပုဏ္ဏားငယ်လည်း လျင်လျင်လိုက် ကျန်မှု၍ ခရီးလမ်းကြောင်းလွဲ၍ သွားလေ၏။ ပုဏ္ဏားခြောက်ယောက် တို့လည်း ပုဏ္ဏားငယ် လိုက်သည်ကို မမြင်လျှင် ဥယျာဉ်သည်တို့ အိမ် သို့ တဖန် သွားပြန်ချေ၍ မေးမြန်းကုန်၏။

“အချင်း ဥယျာဉ်သည်တို့ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက် မလာတကား” ဟု မေး၏။

ဥယျာဉ်သည်တို့လည်း ဆိုပေ၏။ “ရှင်ပုဏ္ဏားတို့ ပြန်ရသော်
လည်း ရှိအံ့၊ မပြန်ရသည်မူလည်း ရှိအံ့၊ ငါတို့ဥစ္စာ ပါမိပါစေ ပြန်၍
ယူချေဟု ငါ့ကို စေသည်။ ငါ့တို့ခင်ပွန်းလည်း ငံ့နှင့်ပေ၏။ လျင်လျင်
ပေးလိုက်ပါ ပုဏ္ဏားငယ်တောင်း၏။ ထိုပုဏ္ဏားငယ် တောင်းစဉ်လည်း
ရှင်ပုဏ္ဏားတို့ လျင်စေဟု လက်ယပ်သောကြောင့် ဟုတ်မှန်နိုး၍ အကျွန်ုပ်
တို့ ပုဏ္ဏားငယ်ကို ပေးလိုက်၏။ ပုဏ္ဏားငယ် ဥစ္စာထုပ်ကို ယူ၍
သွားခဲ့ပြီ”ဟု ဆို၏။

“ငါ့တို့ ယူချေဟု မစေ။ ခရသင်း မေ့သတည်းဟု ပြန်ယူလေ
သတည်း။ ငါတို့ ခုနစ်ယောက် မညီဘဲကို ပုဏ္ဏားငယ်တစ်ယောက်
တောင်းတာကို ပေးလိုက်ကောင်းအံ့” ဟု ဥယျာဉ်သည်ကို အရေးလို
တုံ၏။ တရား ဆင်ကြအံ့ဟု ဗာရာဏသီ မင်းကြီးအိမ်သို့ သွားကြ
လေကုန်၏။ ဗာရာဏသီ မင်းကြီးလည်း ဥယျာဉ်သည်နှင့် ပုဏ္ဏားတို့
ကို မေးတော်မူ၏။ ပုဏ္ဏားတို့ နားတော်လျှောက်၏-

“မဟာရာဇကြီး၊ အကျွန် ခုနစ်ယောက်တို့သည် အရပ်ဝေးက
လာ၍ ဥယျာဉ်အိမ်တွင် တည်းနေမိသည်။ ဖုန်းတောင်းယာစကာ ပြု၍
ငွေခြောက်ရာရ၏။ တစ်ယောက် တစ်ရာ မငသောကြောင့် ငွေခြောက်ရာ
ကို ဥယျာဉ်သည်တွင်- “ငါတို့ ခုနစ်ယောက်ညီမှ ပေး၊ ခုနစ်ယောက်
မညီဘဲကို ပုဏ္ဏားတစ်ယောက် တောင်းကာ ပေးကောင်းမည်လောဟု
ငါတို့ ဥစ္စာ ရကောင်းစိမ့်ဟု ဥယျာဉ်သည်ကို အကျွန်ုပ်တို့ အရေး
လိုပေသည်” ဟု နားတော်လျှောက်ပေ၏။

ဥယျာဉ်သည် လင်မယားလည်း နားတော် လျှောက်တုံ၏-
“အရှင်မင်းကြီး၊ ငါတို့ ခုနစ်ယောက်ညီမှ ပေးဟူ၍ နှံ့ပေခဲ့သည်
ဟုတ်တည်း။ နှံ့ခဲ့လျှင် ရှင်ပုဏ္ဏားတို့ သွား၍ တခေါ်မကသော အရပ်
သို့ တိုင်မှ ရှင်ပုဏ္ဏားတို့ ရပ်၍ ငံ့လင့်သည်။ ပုဏ္ဏားငယ်တစ်ယောက်ကို
မူကား ‘ငါတို့ ပြန်ရမူလည်း ရှိအံ့၊ မပြန်ရမူလည်း ရှိအံ့၊ ငါတို့နှံ့သော

ဥစ္စာကို ပြန်၍ ယူချေ' စေလိုက်၍ ပုဏ္ဏားငယ် ယူလာသည်။ ရှင် ပုဏ္ဏားတို့လည်း ပုဏ္ဏားငယ်ကို လျင်လျင်ယူခဲ့ဟု လက်ယပ်သော ကြောင့် ပုဏ္ဏားငယ်ကို အကျွန် ပေးလိုက်ပေသည်။ ထိုသို့ကို ငါတို့ ဥစ္စာကို ရကောင်းစိမ့်ဟု ရှင်ပုဏ္ဏားတို့ အရေးလိုဘိသည်” ဟု နားတော် လျှောက်၏။

ထိုသို့ နားတော် လျှောက်သည်ကို ဗာရဏသီမင်းကြီး မိန့်တော် မူ၏။ “ပုဏ္ဏားတို့၊ ဥစ္စာကို ဥစ္စာကို ဥယျာဉ်သည်တို့၌ နှံသောအခါ 'ငါတို့ ခုနစ်ယောက် ညီမှပေး၊ ငါတို့ ခုနစ်ယောက် မညီဘဲကို မပေးနှင့်' ဟု ဆိုလျက် ပုဏ္ဏားငယ်တစ်ယောက် တောင်းသည်ကို ပေး ချေသည်လျှင် မတတ်လေ။ ပုဏ္ဏား ခြောက်ယောက် ရပ်လင့်ရာသို့ တည်း သွား၍ ပေးကောင်းချေ၏။ ရှင်ပုဏ္ဏားတို့ ဥစ္စာကို ဆပ်ပေကုန်” ဟု ဗာရဏသီမင်းကြီး မိန့်တော်မူ၏။

ဥယျာဉ်သည် လင်မယားတို့လည်း ပုဏ္ဏားတို့၏ ဥစ္စာကို မရတတ် သောကြောင့် ပုဏ္ဏားခြောက်ယောက်တို့ ကျွန်ဖြစ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏား ခြောက်ယောက်တို့ကို အလှည့်လှည့် အလုပ်အကြံ ခံရကုန်၏။

နေ့ရှည် ရက်များ ရှိလတ်သော် ဥယျာဉ်သည်မသည် သမီးငယ် မြင်သတည်း။ တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် ရှိလတ်သော် သမီးငယ် ဤသို့ဆို၏။ “သူတစ်ပါးတို့၏ ကျွန်ဖြစ်သည်ကား အရှင်တစ်ယောက်သာတည်း။ ငါ့ဘ ငါ့မိတို့သည် ပုဏ္ဏား ခြောက်ယောက်တို့ ကျွန်ဖြစ်သည်ကား တစ်နေ့တစ်ယောက် အလုပ်အကြံ ခံရသည်။ ပန်းစွတကား။ အဘယ် ကြောင့် ဖြစ်သနည်း” ဟု မေး၏။

အမိ အဘတို့လည်း အကြောင်းကို ဆိုပေ၏။ ထိုစကားကို ကြား လျှင် ပညာဖြင့် ကြံ၍- “ယနေ့ကစ၍ ပုဏ္ဏားခြောက်ယောက်တို့တွင် အလုပ်အကြံ မခံလင့်တော့” ဟု ဆို၏။ အမိ အဘတို့လည်း သမီးငယ် ဆိုတိုင်း အလုပ်အကြံ မခံဘဲနေ၏။

ပုဏ္ဏားတို့လည်း ငါတို့ကျွန် ဖြစ်ပြီးလျက် အလုပ်အကြံ ခံမြဲကို မခံရသည်ကားဟူ၍ ဥယျာဉ်သည် လင်မယားကို လက်ကိုင်၍ ဗာရာဏသီ မင်းကြီးသို့ သွားလေကုန်၏။ ဥယျာဉ်သည် သမီးလည်း ပါလေ၏။

ပုဏ္ဏား ခြောက်ယောက်တို့လည်း နားတော်လျှောက်၏။

“မဟာရာဇ၊ မြတ်သည်မင်းကြီး မိန့်တော်မူ၍ အကျွန်တို့ ကျွန် ဖြစ်ပြီးလျက် ယခု မလုပ်မကြံ နေဘိသောကြောင့် မဟာရာဇမြတ်သည် မင်းကြီးအား နားတော် လျှောက်ဝံ့သည် အရှင်မင်းကြီး”

ဤသို့ ပုဏ္ဏားတို့ နားတော်လျှောက်သော် ဗာရာဏသီမင်းကြီး မိန့်တော်မူ၏။

“ဟယ်...ဥယျာဉ်သည် လင်မယားတို့၊ အဘယ့်ကြောင့် ပုဏ္ဏား တို့တွင် အလုပ် အကြံ မခံသနည်း” မေးတော်မူ၏။

ဥယျာဉ်သည် သမီး နားတော်လျှောက်၏။

“ပညာအရာ လောက်ငံစွာသော မှောက်တော်ရှင်ရင်း အလောင်းမင်း ရှင်ပုဏ္ဏားတို့ ဥစ္စာနုံသောအခါ ‘ငါတို့ ခုနစ်ယောက် ညီမှသာလျှင် ဤဥစ္စာကိုပေး၊ ငါတို့ ခုနစ်ယောက် မညီဘဲကို မပေးလင့်’ ဟူ၍ နုံသောအခါ ဆိုသည် ဖြစ်သောကြောင့် ယခု ခြောက်ယောက်တည်း သာဖြစ်၍ ခုနစ်ယောက် ညီမှသာလျှင် ရှင်ပုဏ္ဏားတို့ ဥစ္စာကို ပေးတော့ အံ့” ဟု နားတော်လျှောက်၏။

ဗာရာဏသီ မင်းကြီးလည်း ထိုစကားကို ကြားပေသော် ‘ဥယျာဉ် သည် သမီးငယ်ဆိုသော စကားသည် ဟုတ်ပါပေ၏။ ပုဏ္ဏားတို့ နုံသော အခါ ‘ငါတို့ ခုနစ်ယောက် ညီမှပေး၊ ငါတို့ ခုနစ်ယောက် မညီဘဲကို မပေးနှင့်’ ဆိုချေသောကြောင့် ခုနစ်ယောက် စေ့အောင် ရှာပေလော့” ဟု ဗာရာဏသီ မင်းကြီး မိန့်တော်မူ၏။

ပုဏ္ဏားတို့လည်း ခုနစ်ယောက် မစေ့သောကြောင့် ဥစ္စာ မရ။ တရား ရှုံးချေသတည်း။ ဥယျာဉ်သည် လင်မယားလည်း သမီးကျေးဇူး ကြောင့် ပုဏ္ဏားတို့ ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်လေသတည်း။

ထို့ကြောင့် ဘဏ္ဍာဂါရိက ဖြစ်သော ဥစ္စာနဲ့ အိမ်ရှင်သည် နံ့သော သူ လာယူမှတည်း ပေးရာသည်။ နံ့သော ဥစ္စာကို ယူတုံသော်လည်း နံ့သောသူ လည်းကောင်း ယူရာ၏” ဟု မနုမည်သော ရှင်ရသေ့ ဆိုတော်မူ၏။

ရွှေကကြေးဖြစ်၍ သားကမျောက်ဖြစ်မှု

၂

ရှင်တစ်ယောက်သည် တပည့် ရာဟုလာ မိဘတို့တွင် တံဆိပ် လက်ရာ မှတ်သား၍ ဥစ္စာ ရွှေထုပ် နံ့သတည်း။ ထိုသို့ နံ့ပါသော ရွှေကို ယူလေ၍ ခဲမ ကြေးနီကို အစားထည့်၍ တံဆိပ်လက်ရာ မှတ် သောအတိုင်း ထားပြန်လေ၏။ ထိုအရှင်သည် ကြာမြင့်မှ လို၍ တောင်း လတ်သော် တံဆိပ် လက်ရာ မှတ်သားသောအတိုင်း ပေးလိုက်သတည်း။ ကျောင်းသို့ရောက်မှ ဖွင့်၍ ကြည့်လတ်သော် ရွှေကား မမြင်။ ခဲမ ကြေးနီသာ မြင်၏။ ထိုသို့ မြင်လတ်သော် “တကာတို့ကို အတော် အလျား မှတ်၍ ငါ နံ့ထားပါသည်။ ယခု နံ့ထားသောရွှေသည် ခဲမ ကြေးနီ ဖြစ်၏တကား” ဟု မသက်မသာဆို၏။

“ငါ နံ့ထားသောအခါလည်း သိမြင်ပါသသူ မရှိချေသောကြောင့် တရားစစ်ဘိမ္မာ တရား မဖြစ်ကောင်းခဲ့၊ တရားဖြစ်အောင် အဘယ်သို့ ကြံရအံ့နည်း” ဟု အောက်မေ့လတ်သော် ‘နံ့ပါသော ရွှေစင်စစ်ကို ရွှေ ကိုကား တစ်ပါးသို့ ဝှက်ထား၍ ခဲမ ကြေးနီကို အစားထည့်ဘိ၏။ ရွှေသည် ခဲမ ကြေးနီ မဖြစ်ရာဘဲ ဖြစ်သောပုံနှင့် ညီစွာ တရားဖြစ် အောင် ကြံအံ့သည်’ ဟု မျောက်တစ်ခုကို ရအောင်ပြု၍ ထားသတည်း။ ထိုမျောက်ကို ရာဟုလာ မည်သတည်း။ ထိုမျောက်ငယ်လည်း ရာဟုလာ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို ကျင်လည်သည် ဖြစ်၍ “ရာဟုလာ” ဟု ခေါ်လျှင် လာသတည်း။

အရှင် အလိုအတိုင်း ပါမှ ရှင်ငယ် ရာဟုလာကို တစ်ပါးသို့ နေစေ၏။ မျောက်ငယ်ကိုမူကား ရာဟုလာအစား ကျောင်းတွင် ထားမှ ချင်း၏ မိဘကို ခေါ်စေ၍ လာလျှင် မျောက်ကို ရာဟုလာဟု ခေါ်၏။ ထိုသို့ ခေါ်လျှင် မျောက်လည်း ကျင်လည်သောအားဖြင့် ထိုအရှင်သို့ လာ၏။ ထိုသို့ မျောက်လာသည်ကို မြင်လတ်သော် မိဘလည်း “အကျွန်သား ရာဟုလာ မူကား” ဟု မေး၏။ အရှင်လည်း “ငါ့ တကာသား ရာဟုလာသည် မျောက်ဖြစ်ခဲ့၏။ သည်မျောက်သည် ငါ့ တကာသား မဟုတ်လော” ဟု ဆိုပေ၏။

ထိုစကားကို ကြားလျှင် “အရှင်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားတွင် အကျွန် သားကို တတ်လိမ္မာစိမ့်မည်ဟု ကျေးဇူး ပညာ သင်ပါစိမ့်မည်ဟု အပ်ထားပါသည် တကား။ အကျွန်သား ရာဟုလာ လူတကား။ လူ သည် အဘယ့်ကြောင့် မျောက် ဖြစ်ကောင်းအံ့နည်း” ဟု ဆို၏။

ထိုအရှင် ဆိုတုံ၏။ “တကာတို့တွင် ငါနှံထားသော ဥစ္စာသည် ရွှေစင်စစ်တကား။ အဘယ့်ကြောင့် ခဲမ ကြေးနီ ဖြစ်ကောင်းအံ့နည်း။ သို့ဖြစ်သည်ကို ထောက်သော် တကာသား ရာဟုလာသည် လူမျောက် မဖြစ်ကောင်းလော” ဟု ငြင်းခုံကြ၏။

ထိုတရားကို ပညာရှိ တရားသူကြီးတို့ ဤသို့ဆို၏။ “ထိုအရှင် တွင် အတတ် အလိမ္မာ သင်ပါစိမ့်မည်ဟု အမိအဘတို့ အပ်ထား သည် ဖြစ်သောကြောင့် အပ်ရာတွင် လူသည် မျောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ မဖြစ်ကောင်း၊ လူ ပြန်ဖြစ်ပစေ။ တကာ ဥပါဟု တော်တော်လျားလျား မှတ်၍ ရွှေစင်စစ်ကို နှံထားပါပေသည်။ နှံထားသော ရွှေသည် ခဲမ ကြေးနီ ဖြစ်ခဲ့သည်။ မဖြစ်ကောင်း၊ ခဲမ ကြေးနီသည် ရွှေစင်စစ် ဖြစ်ပစေ” ဟု ဆုံးဖြတ်၏။

ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်သောအတိုင်း ရွှေရင်းကို ပေးရချေ၏။ ထိုအရှင် လည်း ရွှေရင်း ရလျှင် မျောက်ကို တစ်ပါးသို့ထား၍ “ရာဟုလာ

မျောက်ဖြစ်သည် လူဖြစ်ပြီ” ဟု အမိအဘတို့ကို ပြလေသတည်း။ ဤ တရား ပရိယာယ်ဖြင့် ပြု၍ လူစင်စစ်ကို ရနိုင်သောကြောင့် နှံပါသော ဥစ္စာကို မဆုံးရလေသတည်း။

ထို့ကြောင့် “အကြင် တရားသူကြီးတို့သည် ဥစ္စာနှံသော တရား ကိုလျှင် နက်နဲစွာ ဆင်ရာ၏” ဟု မနု မည်သော ရှင်ရသေ့ ဆို၏။

မြွေက အမွေရလိုမှု

၃

ရှေးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ သူဌေးတစ်ယောက်၏ မယား သည် ယောက်ျား ငါးယောက်၊ သားမိန်းမ တစ်ယောက်၊ ထို့နောက် ပဋိသန္ဓေ ဆယ်လမြောက်လတ်သော် လူကား မမွေး၊ မြွေ မွေးဘိ သတည်း။ အမိ အဘတို့သည် ရှက်ကြောက်သည် ဖြစ်၍ သေခဲ့သည် ဟု သူခပ်သိမ်းတို့ကို ပျက်စကား ဆို၍ ဝမ်းတွင်ဖြစ်သော သားဟူ၍ မသတ်ရက်ဘဲ အိမ်ခြံရင်းနားတွင် ထူးတွင်းပြု၍ ထားပေသတည်း။

မြင့်မြဲလတ်သော် မြွေလည်း ထွန်တုံးရှိလောက် ရှိသတည်း။ သူဌေး လင်မယားသည်လည်း သေခဲ့၍ ထိုသား ခြောက်ယောက်တို့ သည် အမိ အဘ၏အမွေကို သားကြီး ယူရာသောအတိုင်း ယူပြီးသော် ခြောက်စု စု၍ ဝေစေကုန်၏။ မြွေလည်း အမွေဝေကြရာသို့ လာလတ်၍ ခြောက်စု စုသည်ကို အမြီးနှင့် သိမ်း၍ ဖျက်တုံတုံ ဖျက်သတည်း။ အကြိမ်များစွာ ပြုလတ်မှုကား အစ်ကို အကြီးသည် ဗာရာဏသီမင်းသို့ သွားလျှင်လေ၏။ မင်းလည်း မေးတော်မူ၏။ အကြောင်းကို လျှောက်ပေ သော် မင်းကြီးလည်း “ထိုသို့တပြီးကား မြွေလည်း သားပေ လည်းကောင်း ဖြစ်သောကြောင့် အမွေလိုပါ၏ ဟူသတည်း။ မြွေ၏အဖို့လည်းစုပါပေ” ဟူ၍ မင်းကြီး ဆိုတော်မူ၏။

မြွေ၏အဖို့နှင့် ခုနစ်စု စု၍ မှန်ပေမှ မြွေလည်း ချင်း၏အဖို့ကို အမြီးနှင့်သိမ်း၍ နှမအထွေးသို့ ပေါင်းသတည်း။ နှမအထွေးကို ပေးခဲ့၍ ချင်းနေရာသို့ သွားလေသတည်း။

ဤသို့ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်လျက် တစ်မိ တစ်ဘ ဖြစ်သောကြောင့် အမိအဘတို့၏အမွေဥစ္စာကို ထပ်မျှလျှင် စားရသတည်း။ ထို့ကြောင့်ရကား သားချင်းတို့သည် ကုသိုလ်ကြမ္မာ၊ အကုသိုလ်ကြမ္မာ၏ အကျိုးဆက်အားဖြင့် ယုတ်မြတ်ဖြစ်ကြလျက်မူလည်း အမိ အဘတို့၏ အမွေ ဥစ္စာအတူ အမျှလျှင် ဝေစကုန်ရာ၏။ အမိ အဘတို့၏ အမွေဥစ္စာ ကိုကား သားတို့လျှင် ရရာသတည်း။ အဘိုး၊ အဘေး၊ ဘကြီး၊ ဘထွေး၊ မိကြီး၊ မိထွေး၊ အဘွားတို့သည် မစားရကုန်။

သားပင်ဖြစ်စေ အမွေမရထိုက်မူ

၄

အကြင် မိခင် ဘခင်တို့သည် သားနှင့်ချွေးမတို့ကို လည်းကောင်း၊ သမီးနှင့် သမက်တို့ကို လည်းကောင်း ချစ်မြတ်နိုး၍ စည်းစိမ် ချမ်းသာကို စုအံ့။ အမွေးအကျွေးလည်း ခံအံ့။ ထိုသို့မူကား သားသမီးတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မွေးအပ်၏။ သားသည်လည်း မယားစကားကို နားထောင်၍ သမီးသည်လည်း လင့်စကားကို နားထောင်၍ မမွေးလိုမူကား ထိုစည်းစိမ် ချမ်းသာ ရှိမဲ့စုနှင့် ရှိသရွေ့ကို ယူပြန်အပ်၏။ ငါ့သား တကား၊ ငါ့သမီးတကား ဟူ၍ အသက်ထက်ဆုံး မလုပ်ကျွေးဘဲကို စုနှင့်သာ စည်းစိမ် ချမ်းသာဥစ္စာကို မရရာ။ သူစိမ်းတပဲ ဖြစ်လင့်ကစား အကြင်သူသည် မိဘကဲ့သို့ မှတ်၍ အသက်ထက်ဆုံး မွေးကျွေး တတ်လေ၏။ ထိုသို့ လုပ်ကျွေးဘတ်သော သူလျှင် ထိုသူတို့၏ အမွေဥစ္စာကို ခံထိုက်လေ၏။ သက်သေကား-